

КАРАР

« 16 » артын 2021

№ 182

**Арча муниципаль районаның мәдәният
учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәте
өчен түләү шартлары турында**

«Татарстан Республикасы дәүләт мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәтен өчен түләү шартлары турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 31 маенданы 413 номерлы каарыны, «Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым каарарларына үзгәрешләр керту турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2021 елның 30 октябрендәге 1030 номерлы каарыны үтәү йөзеннән, Арча муниципаль районаны Башкарма комитеты каар бирә:

1. Күшымта итеп бирелгән түбәндәгеләрне расларга:

Арча муниципаль районаның мәдәният, сәнгать һәм кинематография, муниципаль китапханә, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәният-куңел ачу учреждениеләре хезмәткәрләре вазыйфалары һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәне;

Арча муниципаль районаны муниципаль мәдәният учреждениеләренең фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәне;

Арча муниципаль районаны муниципаль мәдәният учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшче һәнәрләре һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәне;

Арча муниципаль районаны муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмәне;

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районаны муниципаль мәдәният оешмалары хезмәткәрләренең әлеге каарарның 1 пункты нигезендә билгеләнә торган хезмәт хакы, бу чорда хезмәткәрләренең вазыйфаи бурыйчларының күләме һәм аларның шул ук квалификация эшләрен башкару шарты белән, әлеге каар нигезендә хезмәт өчен түләү шартларына күчкән вакытта гамәлдә булган хезмәт

өчен түләү системасы нигезендә түләнә торган хезмәт хакыннан ким була алмый, дип билгеләргә.

3. Арча муниципаль районы мәдәният учреждениеләре житәкчеләренә, тиешле һөнәр берлекләре органы белән килештереп:

Арча муниципаль районы мәдәният муниципаль учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү шартларын билгели торган коллектив шартнамәләргә, килешүләргә, локаль норматив хокукий актларга тиешле ўзгәрешләр кертергә;

4. Элеге каарның 1 пункты 2022 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла дип билгеләргә.

5. «Арча муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренән хезмәте өчен түләү шартлары турында» Арча муниципаль районы Башкарма комитетының 2018 елның 11 июлендәге 597 номерлы каарын ўз көчен югалткан дип санарга.

6. Элеге каарны Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

7. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе үрүнбасары Э.Ш. Вафинага йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе
вазыйфаларын башкаручы

И.Э. Галимуллин

**Арча муниципаль районы мәдәният, сәнгать һәм кинематография,
муниципаль китапханә, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр
һәм мәдәният-куңел ачу учреждениеләре хезмәткәрләре вазыйфалары
һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү
шартлары турында нигезләмә**

I. Гумуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Арча муниципаль районы мәдәният, сәнгать һәм кинематография, муниципаль китапханә, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәният-куңел ачу учреждениеләре хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:
хезмәткә түләү системасы - учреждениеләр хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен билгели торган нормалар жыелмасы, база окладлары, вазыйфаи окладлары күләмнәрен дә кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм стимуллаштыру характеристындагы түләүләр;

төп оклад, хезмәт хакының төп ставкасы - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керә торган эшче яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлекне гамәлгә ашыручы учреждение хезмәткәренең хезмәт хакы ставкасы, хезмәт хакы ставкасы;

вазыйфаи оклад - ставкаларны исәпкә алып, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнен беркетелгән күләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү)- хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарган эшненең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру характеристындагы түләүләр;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы ёстәмәләр һәм ёстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен һәм компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - ёстәмә түләүләр һәм

стимуллаштыру харктерындағы өстемеләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләуләре.

1.3. Арча муниципаль районны мәдәният, сәнгать һәм кинематография, муниципаль китапханә, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәният-куәел ачу учреждениеләре хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең (алга таба - мәдәният хезмәткәрләре) хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары), хезмәт хакы ставкалары;
компенсация харктерындағы түләуләр;
стимуллаштыру харктерындағы түләүләр.

1.4. Хезмәткәрнең профиль буенча эш стажы артуга, белем алуға яисә белем алу турындагы документларны торғызуга, квалификация категориясе бирүгә, мактаулы исем бирүгә, ведомство аерымлық тамгалары белән бүләкләүгә, еллык яки башка отпустка булу чорында, вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорында, шулай ук аның артында уртача хезмәт хакы сакланып калган башка чорларда хезмәт хакы сакланып калуга бәйле хезмәт хакы күләме үзгәрүгә хокук барлыкка килгәндә, аның хезмәткә түләү күләме күрсәтелгән чорлар тәмамланғаннан соң үзгәртелә.

1.5. Арча муниципаль районнының муниципаль китапханәләре, музейлары, музей тибындагы башка учреждениеләре һәм мәдәни-куңел ачу учреждениеләре житәкчеләре:

муниципаль китапханәләр, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-куңел ачу учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары) күләмнәре билгеләнә торған белем һәм эш стажы (белгечлек буенча эшләр, билгеле бер вазыйфада) турындагы документларны һәм башка нигезләрне тикшерәләр;

ел саен муниципаль китапханәләрнен, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-куңел ачу учреждениеләренең барлык хезмәткәрләренә тарификация исемлекләрен төзиләр һәм раслыйлар;

Муниципаль китапханәләрнен, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-куңел ачу учреждениеләренең барлык хезмәткәрләренең хезмәт хакы күләмен вакытында һәм дөрес билгеләү өчен жаваплы.

II. Мәдәният хезмәткәрләренең төп окладларын билгеләү

2.1. Мәдәният хезмәткәрләренең төп окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Вазыйфа исеме	Айга төп оклад күләме, сум		
	Төп гомуми белем, урта гомуми белем	Квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр	Аттестацияне уңышлы үткән затка "бакалавр", "магистр" яисә "дипломлы белгеч"

		эзерләү программалары буенча урта hөнәри белем, урта звено белгечләрен эзерләү программалары буенча урта hөнәри белем, тулы булмаган югары белем	бирелгән югары hөнәри белем
1	2	3	4

"Техник башкаручылар hәм ярдәмче состав артистлар вазыйфасы" hөнәри квалификация төркеме

Билет тикшерүче	14 726	-	-
Музей күзәтүчесе	14 726	17 383	-

"Урта звено мәдәният, сәнгать hәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфасы" hөнәри
квалификация төркеме

Аккомпаниатор	14 737	17 587	20 152
Кинотеатрларга, рестораннарга, кафеларга hәм био мәйданчыкларына хезмәт күрсәтүче оркестр (ансамбль) артисты	14 737	17 587	20 152
Ассистентлар: режиссер, дирижер, балетмейстер, хормейстер	14 737	17 587	20 152
Дискотека алып баручысы	14 737	17 587	20 152
Билет кассалары мәдире	14 737	17 587	
Костюмнар бүлмәсе мәдире	14 737	17 587	
аттракционның контролер-үтүртүчеси	14 737	17 587	20 152
Кульоештыручи	14 737	17 587	20 152
Фильмфондны ремонтлау hәм реставрацияләү участогы мастеры	14 737	17 587	20 152
Экскурсияләр оештыручи	14 737	17 587	20 152
Режиссер ярдәмчесе	14 737	17 587	20 152
Био кичәсен оештыручи	14 737	17 587	20 152
Түгәрәк, hәвәскәр берләшмә, кызыксынулар буенча	14 737	17 587	20 152

1	2	3	4
клуб житэкчесе			
"Эйдэп баручы звено мэдэнийт, сэнгать нэм кинематография хезмэткэрлэре вазыйфасы" нөнэри квалификация төркеме			
Администратор	14 767	17 721	20 580
Администратор (өлкэн администратор)	14 767	17 721	20 580
Аккомпаниатор- концертмейстер	14 767	17 721	20 580
Оркестр артисты	14 767	17 721	20 580
Артист - вокалист (солист)	14 767	17 721	20 580
Библиограф	14 767	17 721	20 580
Китапханәче	14 767	17 721	20 580
Эйдэп баручыбиблиограф	14 767	17 721	20 580
Эйдэп баручы китапханәче	14 767	17 721	20 580
эйдэп баручы китапханә, музей нэм башка шундый учреждение нэм оешма методисты	14 767	17 721	20 580
Баш библиограф	14 767	17 721	20 580
Баш китапханәче	14 767	17 721	20 580
Аттракцион мөдире	14 767	17 721	20 580
Тавыш операторы	14 767	17 721	20 580
Кино операторы	14 767	17 721	20 580
Лектор (экскурсовод)	14 767	17 721	20 580
Китапханә, музей нэм башка шундый учреждениелэр нэм оешмалар методисты	14 767	17 721	20 580
Клуб учреждениее , халык ижаты фэнни- методик үзэгэ, халык ижаты йорты, халык мэдэнийте үзэгэ (мэдэнийт нэм ял иту) нэм башка шундый учреждениелэр нэм оешмалар методисты	14 767	17 721	20 580
Кинопрограммалар төзү методикасы	14 767	17 721	20 580
Редактор (музыкаль мөхэррир)	14 767	17 721	20 580
Китапханә, музей нэм башка шундый учреждениелэр нэм оешмалар мөхэррире	14 767	17 721	20 580

1	2	3	4
Клуб учреждениесе , халык ижаты фэнни- методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте үзәге (мәдәният һәм ял иту) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мөхәррире	14 767	17 721	20 580
Репертуар редакторы	14 767	17 721	20 580
Иҗат жанрлары буенча белгеч	14 767	17 721	20 580
Клуб эше методикасы буенча белгеч	14 767	17 721	20 580
Исәп-саклау документлары буенча белгеч	14 767	17 721	20 580
Фольклор буенча белгеч	14 767	17 721	20 580
Экспозиция һәм кургәзмә булеге белгече	14 767	17 721	20 580
Фондларны саклаучы	14 767	17 721	20 580
Яктылық буенча рәссам	14 767	17 721	20 580
Рәссам-декоратор	14 767	17 721	20 580
Рәссам-конструктор	14 767	17 721	20 580
Рәссам-рәсмиләштерүче	14 767	17 721	20 580
Рәссам-куючы	14 767	17 721	20 580
Рәссам-реставратор	14 767	17 721	20 580
Рәссам-скульптор	14 767	17 721	20 580
Рәссам-фотограф	14 767	17 721	20 580
"Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкче составы вазыйфасы" һөнәри квалификация төркеме			
Балетмейстер-куючы	14 787	18 034	20 899
Баш фондны саклаучы	14 787	18 034	20 899
Баш рәссам	14 787	18 034	20 899
Зоопаркның ветеринария лабораториясе мәдире	14 787	18 034	20 899
Кино- һәм видеофильмнар прокаты булеге (пункт) мәдире	14 787	18 034	20 899
Китапханәнен бүлек (сектор) мәдире	14 787	18 034	20 899
Мәдәният йорты (сарае) булеге (секторы), мәдәният һәм ял паркы, халык ижатының фэнни- методик үзәге, халык ижаты йорты, халык мәдәнияте үзәге	14 787	18 034	20 899

1	2	3	4
(мәдәният һәм ял итү) һәм башка шундый учреждениеләр һәм оешмалар мәдире			
Зоопаркның бүлек (сектор) мәдире	14 787	18 034	20 899
Музей бүлеге (сектор) мәдире	14 787	18 034	20 899
Аттракцион техникасын эксплуатацияләү бүлеге мәдире	14 787	18 034	20 899
Күчмә музей күргәзмәсе мәдире	14 787	18 034	20 899
Реставрация осталханәсе мәдире	14 787	18 034	20 899
Сәнгать-бизәү осталханәсе мәдире	14 787	18 034	20 899
Тавыш режиссеры	14 787	18 034	20 899
Режиссер (дирижер, балетмайстер, хормайстер)	14 787	18 034	20 899
Массакүләм тамашалар режиссеры	14 787	18 034	20 899
Режиссер-куючы	14 787	18 034	20 899
Клуб формалаштыру, һәвәскәр берләшмә, студия, үзешчән сәнгать коллективы, кызыксынулар буенча клуб житәкчесе	14 787	18 034	20 899
Сәнгать житәкчесе	14 787	18 034	20 899

2.2. "Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары" һәм "Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкче составы вазыйфалары" һөнәри квалификация төркемнәренә кертелмәгән мәдәният хезмәткәрләренең төп окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Һөнәри стандарт нигезендә вазыйфа исеме	Айга төп оклад күләме, сум		
	урта звено белгечләр әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем, тулы булмаган югары белем	аттестацияне уңышлы үткән затка "бакалавр", "магистр" яисә "дипломлы белгеч" биры белән расланган югары һөнәри белем биры	
1	2	3	
Музей предметларын саклаучы	-	20 580	
Музей предметларын исәпкә алу белгече	17 721	20 580	

Экскурсовод	17 721	20 580
Тәржемәче гид	17 721	20 580
Баш саклаучы	-	20 899
Музейны исәпкә алу бүлеге (секторы) мәдире	-	20 899

Музей бүлеге (секторы) мәдире, музейны исәпкә алу бүлеге (секторы) мәдире, китапханә бүлеге (секторы) мәдире, мәдәният йорты (сарай) бүлеге (секторы) мәдире, мәдәният һәм ял паркы, халық ижатының фәнни-методик үзәге, халық ижаты йорты, халық мәдәниятте үзәге (мәдәният һәм итү) һәм башка шундый ук учреждениеләр, зоопаркның бүлек (сектор) мәдире, кино һәм видеофильмнар прокаты прокаты буенча бүлек (пункт) мәдире (сектор) һәм сәнгать житәкчесе вазыйфалары буенча төп окладка 1,1 арттыру коэффициенты кулланыла.

III.

Мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалашу тәртибе

3.1. Мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

биредә:

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

O_b - әлеге Нигезләмәнең 2 бүлеге нигезендә кабул ителә торган мәдәният хезмәткәрләренең төп оклады күләме;

S - мәдәният хезмәткәре били торган ставкаларның фактта саны.

3.2. Әгәр били торган вазыйфа югары белем таләп итмәс - бакалавриат яки специалитет яки магистратура, урта һөнәри белем бирү буенча урта звено белгечләрен әзерләү программалары буенча, югары белемле затлар - бакалавриат яки махсус иалитет яки магистратура, урта һөнәри белем бирү программалары буенча урта һөнәри белем, квалификацияле эшчеләр, хезмәткәрләр әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем алу буенча урта һөнәри белем алу буенча урта һөнәри белем алу буенча урта һөнәри белем бирү булмаса, урта гомуми белемгә туры килә торган хезмәт өчен түләү разряды билгеләнә.

3.3. Вазыйфаларга карата квалификация таләпләре белем бирүнен төрле дәрәҗәләрен күздә тоткан очракта, фактта белем бирү дәрәҗәсенә туры килә торган хезмәт өчен түләү разряды билгеләнә.

3.4. Мәгариф дәрәҗәсе үзгәргән очракта, мәдәният хезмәткәре оклады тиешле белем алу турында дәүләт Үрнәгендәге документ бирелгән вакыттан төзәтмәләр кертергә тиеш.

IV. Стимуллаштыру характеристынdagы түләүләр

4.1. Стимуллаштыру характеристынdagы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнен сыйфат нәтижәсенә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә

юнелдерелгән түләүләр керә.

- 4.2. Стимуллаштыру характеристындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:
- эшчәнлек үзенчәлеге өчен түләүләр;
  - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр;
  - квалификация категориясе өчен түләүләр;
  - профиль буенча эш стажы өчен түләүләр;
  - башкарыла торган эшләрнән сыйфаты өчен премия түләүләре;
  - премия һәм башка стимуллаштыру түләүләре.

4.3. Эшчәнлек үзенчәлеге өчен түләүләр мәдәният, сәнгать һәм кинематография һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә аерым учреждениеләрдә урта, әйдәп баручы звено һәм житәкчелек составы вазыйфаларына бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sd} = O_d \times D_{sd},$$

Биредә:

- B_{sd} - эшчәнлек үзенчәлеге өчен түләүләр;
- O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;
- D_{sd} - эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләр күләме.

Эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмә күләмнәре 1 нче таблицада китечелгән.

4.4. Әлеге учреждениедә, бүлекчәдә һәм вазыйфада конкрет эш шартларын исәпкә алыш, эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләнә торган мәдәният хезмәткәрләре вазыйфалары исемләгә, һөнәр берлеге органы (яисә мәдәният хезмәткәрләре мәнфәгатьләрен тәкъдим итәргә вәкаләтле башка орган) белән килештереп, һәр учреждение тарафыннан расланы.

1 нче таблица

Эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмә түләүнен тәкъдим ителә торган күләме

№	Эшчәнлек үзенчәлеге өчен өстәмәләр билгеләү өчен нигез	Һөнәри квалификация төркеме исеме	Өстәмә ә түләү күләме, процент
1.	Физик үсешендә житешсезлекләр затларга хезмәт күрсәту (сукырлар, чукраклар)	урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	5
		мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә әйдәп баручы звено хезмәткәрләре вазыйфалары	5
2.	Милли статусы булган мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләрендә эшләү	мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә әйдәп баручы звено хезмәткәрләре вазыйфалары	30
		мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчелек составы вазыйфалары	30
3.	Чит телне гамәли эштә куллану	мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә әйдәп баручы звено	5

	хезмәткәрләре вазыйфалары Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкче составы вазыйфалары	5
--	---	---

4.5. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

биредә:

B_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә күләме.

4.6. Советлар Социалистик Республикалары Союзы составындагы автономияле республикаларның, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләүләр күләме 8 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары Союзы, Советлар Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү күләме 10 процент тәшкил итә.

Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының, Советлар Социалистик Республикалары Союзы, Советлар Социалистик Республикалары Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре исемлеге әлеге Нигезләмәгә күшымтада китерелде.

4.7. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан да абруйлы исемгә, ике һәм аннан да күбрәк дәүләт бүләкләренә ия булган хезмәткәрләргә мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү хезмәткәр сайлавы буенча дәүләт бүләкләренең берсе, мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4.8. Квалификация категориясе өчен түләүләр белгечлекләр буенча мәшгуль хезмәткәрләргә бирелә, алар һөнәри-квалификация төркемнәре киселешендә аттестация йомгаклары буенча квалификация категорияләре бирүне күз алдында тота. Квалификация категориясе өчен түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kk} = O_d \times D_{kk},$$

биредә:

B_{kk} - квалификация категориясе өчен түләү;

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kk} - квалификация категориясе өчен өстәмәләр күләме.

Квалификация категориясе өчен өстәмә күләмнәре 2 нче таблицада китерелде.

Квалификация категориясе өчен түләүләрне үзгәртү (билгеләү) аттестация

комиссиясе төзелгэн орган (учреждение) боерыгы датасы нигезендә башкарыла.

2 нче таблица
Квалификация категориясе өчен өстәмә түләү күләме

Квалификация категориясе	Өстәмә түләү күләме, процент
Эйдәп баручы звено мәдәният хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри-квалификация төркеме	
2 квалификация категориясе	2
1 квалификация категориясе	4
Югары квалификация категориясе, шулай ук "баш" яки "эйдәп баручы" исемнәре булган вазыйфалар	6

4.9. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр, профиль буенча эш озынлығына карап, һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s – профиль буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме.

Профиль буенча стажга өстәмә түләүләр күләме 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица
Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләү күләме

Һөнәри квалификация төркеме исеме	Стаж буенча төркем	Өстәмә түләү күләме, процент
1	2	3
Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22
Әйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфасы	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22

1	2	3
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчө составы вазыйфасы	3 елдан 10 елга кадәр	12
	10 елдан 15 елга кадәр	14
	15 елдан 20 елга кадәр	16
	20дән 25 елга кадәр	18
	25 елдан артык	22

4.10. Вазыйфалар (һөнәрләр) исемлеге, эш вакыты вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажына кертелә, Татарстан Республикасы мәдәният министры боерыгы белән раслана.

4.11. Эш стажы үзгәргәндә, профиль буенча эш стажы өчен түләү күләмен билгеләү (үзгәртү) стажы үзгәргәндә, стажын раслаучы документлар учреждениедә булса яисә стажын раслаучы кирәклө документ бирелгән көннән алыш башкарыла.

4.12. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре мәдәният хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә билгеле бер вакыт аралыгында (бер ай, квартал, бер ел) хезмәт нәтижәләре буенча билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре күләменә йогынты ясый торган төп критерий - Татарстан Республикасы мәдәният министры боерыгы белән раслана торган мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының ин чик күрсәткечләренә ирешү.

4.13. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары аның житәкчесе тарафыннан раслана. Мәдәният хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының конкрет билгеләре һәм түләүләр башкару шартлары учреждение алдында торган бурычлардан чыгып ел саен билгеләнә.

4.14. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хоқукий актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.15. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times D_k,$$

биредә:

B_k – башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре;

O_d - мәдәният хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - башкарылган эшләрнең сыйфатына ёстәмә түләүнең ин чик күләме.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен ёстәмәләрнең ин чик күләме 4 нче таблицада кителгән.

4 нче таблица

Башкарыла торган эшлэрнең сыйфаты өчен өстәмә түләүнен ىң чик күләме

Нөнәри квалификация төркеме исеме	Өстәмә түләү күләме, процент
1	2
Техник башкаручылар һәм ярдәмчә состав артистлары вазыйфалары Урта звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфалары	14 28
Әйдәп баручы звено мәдәният, сәнгать һәм кинематография хезмәткәрләре вазыйфасы	38
Мәдәният, сәнгать һәм кинематография учреждениеләренең житәкчे составы вазыйфасы	48

4.16. Премия һәм башка бүләкләү түләүләре хезмәткәрләргә билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры өчен, юбилей даталары, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләр белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта билгеләнә.

4.17. Арча муниципаль районның муниципаль китапханәләре, музейлары, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәни-ял иту учреждениеләре хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген күтәру һәм "Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында" Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 7 маенданы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән максатчан курсәткечләрне саклап калу, төп эш урыны һәм төп вазыйфа буенча мәдәният хезмәткәрләренә бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү башкарылырга мөмкин.

4.18. Премияләр һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хокукый актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

V.

Учреждение житәкчесе, учреждение житәкчесе урынбасары, баш хисапчыга хезмәт хакы билгеләү тәртибе

5.1. Учреждение житәкчеләренең, учреждение житәкчеләре үрынбасарларының һәм баш хисапчының хезмәт хакы вазыйфаи окладтан һәм компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләрдән тора.

5.2. Мәдәният учреждениесе житәкчесенең оклады, хезмәткә түләү төркеменә карап, елына бер тапкыр мәдәният учреждениесен гамәлгә куючи тарафыннан билгеләнә. Мәдәният учреждениесе житәкчесенең хезмәт хакы төркеме мәдәният учреждениесе хезмәткәрләренең штат санына карап билгеләнә.

5.3. Учреждение житәкчеләренең урынбасарлары һәм баш бухгалтерларының округлары әлеге учреждениеләр житәкчеләренең вазыйфаи окладларыннан 20 - 30 процентка тубәнрәк билгеләнә.

5.4. Житәкчеләрнең хезмәте өчен түләү төркеме, житәкчеләрнең хезмәт хакы

куләмнәре 5 нче таблицада күрсәтелгән.

5 нче таблица
Мәдәният учреждениеләре житәкчеләре оклады

Учреждение тибы	Хезмәт хакы буенча төркем	Айга оклад куләме, мән сүм								
		1	2	3	4	5	6	7	8	
	Хезмәткә рләрнен штатта саны, кеше	10,999	11 - га кадәр	30,999	31 - 50,999	51 - 75,999	76 - 150,999	151 - 300,999	301 - 500,999	501 артык
Китапханәләр		-	27,0	34,0	37,5	41,0	49,0	54,0	-	
Клублар		25,0	31,5	34,0	37,5	39,0	44,0	54,0	-	
Музейлар		26,5	30,5	32,0	39,0	41,0	49,0	54,0	-	
Мәдәни-ял итү үзәге		-	36,0	37,0	39,0	-	-	-	-	
Жирле радиотапшыр улар		24,0	-	-	-	-	-	-	-	
Киновидео-берләшмәләр		22,0	27,0	-	-	-	-	-	-	
Башкалар		22,0	37,0	-	38,0	39,0	-	-	-	

5.5. Компенсация характеристындагы түләүләр, Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә раслана торган компенсация характеристындагы түләүләр төрләре исемлеге нигезендә, учреждениеләр житәкчеләре, аларның урынбасарлары һәм баш хисапчы өчен билгеләнә.

VI. Компенсация характеристындагы түләүләр

6.1. Учреждениеләрдә компенсация характеристындагы түләүгә түбәндәгеләр керә:

авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр;

авыр эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә, зааралы һәм (яисә) куркыныч һәм башка махсус хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләгән өчен түләүләр;

нормаль булмаган шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, гадәттән тыш эш өчен, төnlә эшләү һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләр башкарғанда) эшләгән өчен түләү.

6.2. Компенсация характеристындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру куләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокуқы нормалары булган башка норматив хокукий актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

6.3. Мәдәният хезмәткәрләренә авыл жирендә эшләгән өчен түләүләр бирелә

hэм түбэндэгэ формула буенча исэплэнэ:

$$B_{sm} = D_{sm} \times S,$$

биредэ:

B_{sm} - авыл жирендэ эшлэгэн өчен белгечлэргэ түлэү;

D_{sm} - авыл жирлегендэ эшлэгэн өчен белгечлэргэ 1 388,5 сум күләмендэгэ түлэү;

S - мэдэнийт хезмэткэре били тортан ставкаларныц фактта саны.

6.4. Авыр эшлэрдэ, зааралы hэм (яисэ) куркыныч hэм башка аерым хезмэт шартлары булган эшлэрдэ эшлэүче хезмэткэрлэргэ (төрле квалификация, hөнәрлэрне (вазыйфалар) күшканда, гадэйтэн тыш эшлэгэн, төнлэ эшлэгэн hэм нормаль булмаган башка шартларда эшлэгэн өчен түлэү) компенсация характеристындагы түлэүлэр түбэндэгэ формула буенча исэплэнэ:

$$B_{kh} = O_d \times D_{kh} \times \frac{H_{fsd}}{H_n},$$

биредэ:

B_{kh} - компенсация характеристындагы түлэүлэр;

O_d - мэдэнийт хезмэткэрлэрнен вазыйфаи оклады;

D_{kh} - компенсация характеристындагы өстөмэ түлэү күләме;

H_{fsd} - аныц буенча компенсация характеристындагы түлэүлэр каралган фактта эшләнгэн вакыт;

H_n - Россия Федерациисе Хезмэт кодексы нигезендэ кабул ителэ тортан мэдэнийт хезмэткэрлэрнен хезмэт хакыныц төп ставкасы (төп оклады) өчен сэгать нормасы.

6.5. Нормаль булмаган шартларда (төрле квалификация, hөнәр (вазыйфалар) берлэштергэндэ, гадэйтэн тыш эш өчен, төнлэ эшлэү hэм нормаль шартлардан читлэшкэн башка шартларда эшлэр башкарганда) эшлэгэн өчен түлэүлэр түбэндэгэ күләмнэрдэ билгелэнэ:

төнлэ эшлэү сэгате нормаль шартларда эшлэү белэн чагыштырганда артыграк күләмдэ түлэнэ, эмма Россия Федерациисе законнары hэм башка норматив хокукий актлары белэн билгелэнгэн күләмнэрдэн ким түгел;

хезмэткэрне график нигезендэ билгелэнгэн ял көнендэ яисэ эш көне булмаган бэйрэм көнендэ эшкэ жэлэп иткэн очракта, ача икелэтэ күләмнэн ким булмаган күләмдэ түлэнэ;

Вазыйфаи оклад алучы хезмэткэрлэргэ оклад өстеннэн кимендэ бер көнлек яки бер сэгатылек база ставкасы күләмендэ, эгэр эш ял hэм эшлэми тортан бэйрэм көне эш эш вакытыныц айлык нормасы чиклэрэндэ башкарыйлса, нигез окладыннан тыш икелэтэ сэгатылек яки көнлек ставка күләмендэ -эгэр эш айлык нормадан тыш башкарыйлса.

6.6. Ял көннэрэндэ яки эш көне булмаган бэйрэм көнендэ эшлэгэн хезмэткэр телэгэ буенча ана икенче ял көне бирелергэ мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бэйрэм көнендэ бер мэргтэбэ түлэнэ, э ял иткэн көн өчен түлэнми.

6.7. Мәдәният хезмәткәрләренең заарлы эшләрдә һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартларында эшләгән өчен түләү, нормаль шартларда эшләгән өчен түләү билгеләнгән ставкалар белән чагыштырганда, хезмәт хакының кимендә 4 процента үткәннән дә билгеләнә.

6.8. Авыр эшләр, заарлы, куркыныч һәм башка аерым хезмәт шартлары булган эшләр исемлеге, социаль-хезмәт мәнәсәбәтләрен жайга салу буенча Россия Федерациясе Хөкүмәте фикерен исәпкә алыш, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

VII.

Муниципаль китапханәләр, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр, мәдәни-күңел ачу учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү фондын формалаштыру тәртибе

7.1. Муниципаль китапханәләр, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәни-күңел ачу учреждениеләрендә хезмәт өчен түләү фондын формалаштыру финанс чыгымнары нормативы, кулланучылар һәм хезмәт күрсәтүләр саны нигезендә билгеләнгән агымдагы финанс елына мәдәният учреждениесе акчалары күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла һәм мәдәният учреждениесенең финанс-хужаълық эшчәнлеге планында чагыла.

7.2. Әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вазыйфаи окладларны исәпләү, компенсация һәм стимуллаштыру характеристында түләүләр муниципаль китапханәләрнең, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең барлык хезмәткәрләренә агымдагы финанс-хужаълық эшчәнлеге планында хезмәт өчен түләүгә каралган акчалар исәбеннән башкарыла.

7.3. Муниципаль китапханәләрнең, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең финанс-хужаълық эшчәнлеге планын үтәү барышында урнашкан хезмәткә түләү фонды экономиясе, әлеге Нигезләмәненең нормаларын исәпкә алыш, Арча муниципаль районның башка музей тибындагы һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең локаль норматив актлары нигезендә акчалата түләүләргә жибәрелергә мөмкин.

Хезмәт өчен түләү фонды экономиясе булганда, стимуллаштыру түләүләре хезмәт өчен түләү фонды экономиясе барлыкка килгән вазыйфалар һәнәри-квалификация төркеме хезмәткәрләренә бирелә.

Арча муниципаль районның гомумтармак эшче һәнәрләре һәм гомумтармак вазыйфалары хезмәткәрләренең, авыл хужаълыгы хезмәткәрләре, медицина һәм фармацевтика хезмәткәрләренең, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәни-ял итү учреждениеләре хезмәткәрләренең әлеге чорда эшләнгән эш вакыты нормасын исәпкә алыш, муниципаль китапханәләрнең, музейларның, башка төр музей тибындагы учреждениеләрнең һәм мәдәни-ял итү учреждениеләренең гомумтармак хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү күләме 2000

елның 19 июнендәге 82-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән хезмәт өчен түләүнең өч мәртәбә минималь күләмнән артмаска тиеш. Хезмәт өчен түләү фондын экономияләү исәбенә акчалата түләү күләме Арча муниципаль районның муниципаль китапханәләре, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәни-ял итү учреждениеләре житәкчеләренә әлеге учреждениеләрне гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

Муниципаль китапханәләрнең, музейларның, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм башка мәдәни-ял итү учреждениеләренең финанс-хужалык эшчәнлеге планын утәү барышында барлыкка килгән хезмәткә түләү фонды экономиясенән файдаланган өчен жаваплылык Арча муниципаль районның барлык финанс белән тәэммин итү чыганаклары, түләүле хезмәтләр күрсәтүдән алынган керемнәрне дә кертеп, муниципаль китапханәләр, музейлар, музей тибындагы башка учреждениеләр һәм мәдәни-ял итү учреждениеләре житәкчеләренә йөкләнә.

Арча муниципаль районы мэдэнийт, сэнгать һэм
кинематография, муниципаль китапханэ,
музейлар, музей тибындагы башка учреждениелэр
һэм мэдэнийт-күнел ачу учреждениелэр
хезмэткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация
төркеме хезмэткәрләренең хезмәте өчен түләү
шартлары турында нигезләмәгә

кушымта

**Булганы өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган
Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет
Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар
Союзы составындагы союздаш һэм автономияле республикаларның
мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре исемлеге**

№ т/б	Мактаулы исем, дәүләт бүләге исеме
1	2
1. Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациясенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациясенең халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациясенең Атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациясенең Атказанган мэдэнийт хезмэткәре
1.5.	Россия Федерациясенең Атказанган рәссамы
2. Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.5.	Татарстан Республикасының Атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының Атказанган сэнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының Атказанган мэдэнийт хезмэткәре
3. Совет Социалистик Республикалары Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Атказанган пропагандачы
4.2.	Халык артисты
4.3.	Атказанган артист
4.4.	Атказанган сэнгать эшлеклесе
4.5.	Халык рәссамы
4.6.	Атказанган рәссам
4.7.	Халык язучысы
4.8.	Атказанган язучы
4.9.	Халык шагыйре

1	2
4.10.	Халык жырчысы
4.11.	Халык ақыны
4.12.	Атказанган журналист
4.13.	Атказанган мәденият эшлеклесе
4.14.	Атказанган мәдени-агарту эші хезмәткәре
4.15.	Атказанган мәденият хезмәткәре
4.16.	Атказанган китапханәче
4.17.	Гамәли сәнгать осталы
4.18.	Атказанган халық ижаты осталы
4.19.	Атказанган фән эшлеклесе

5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындағы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре

5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халық артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.5.	Халық рәссамы
5.6.	Атказанган рәссам
5.7.	Халық язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халық шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәденият хезмәткәре
5.12.	Атказанган китапханәче
5.13.	Атказанган фән һәм мәденият эшлеклесе
5.14.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.15.	Атказанган фән эшлеклесе

Арча муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренең фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Арча муниципаль районы фәнни тикшеренүләр һәм муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре вазыйфалары һәнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) хезмәткәрләренең окладларын булдыру тәртибен, компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төшөнчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:
хезмәткә түләү системасы - учреждениеләр хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмен билгели торган нормалар жыелмасы, база окладлары, хезмәт хакының төп ставкалары, окладлар (вазыйфаи окладлар, тариф ставкалары) күләмнәрен дә кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр;

төп оклад, хезмәт хакының төп ставкасы - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, тиешле һәнәри квалификация төркеменә керә торган эшче яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һәнәри эшчәнлекне гамәлгә ашыручу учреждение хезмәткәренең хезмәт хакы ставкасы, хезмәт хакы ставкасы;

вазыйфаи оклад - компенсация һәм кызыксындыру түләүләрен исәпкә алмыйча, календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнен беркетелгән күләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү)- хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарган эшенең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы ёстәмәләр һәм ёстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен һәм компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - ёстәмә түләүләр һәм

стимуллаштыруучы характердагы өстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

1.3. Арча муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләре фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең (хезмәт өчен түләү) хезмәт хакы (алга таба - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре) тубәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары), хезмәт хакы ставкалары;
компенсация характерындагы түләүләр;
стимуллаштыру характерындагы түләүләр.

1.4. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе эшчесенең профиль буенча эш стажы артуга, белем алуға яисә белем алу турындагы документлар торғызылуға, квалификация категориясе бирелүгә, мактаулы исем бирүгә, ведомство аерымлык билгеләре белән бүләкләнүгә, фәннәр докторының яисә фәннәр кандидатының гыйльми дәрәжәсе бирелүгә бәйле рәвештә хезмәткә түләү күләмен үзгәртүгә, еллык яисә башка отпустка булу чорында, аның вакытлыча хезмәткә сәләтsezлеке чорында, шулай ук аның әчендә уртacha хезмәт хакы сакланган башка чорларда, аның хезмәте өчен түләү күләме күрсәтелгән чорлар тәмамланганнан соң үзгәрә.

II. Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең төп окладларын билгеләү

Вазыйфа исеме		Айга төп оклад күләме, сум		
1	2	3	4	
				Төп гомуми белем, урта гомуми белем
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе фәнни хезмәткәрләре һәм структур бүлекчәләр житәкчеләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме				
Фәнни хезмәткәрләр				
Беренче квалификация дәрәжәсе				
Кече фәнни хезмәткәр	15 295	19 620	21 632	
Фәнни хезмәткәр	15 295	19 620	21 632	
Икенче квалификация дәрәжәсе				
Өлкән фәнни хезмәткәр	-	20 584	22 730	
Өченче квалификация дәрәжәсе				
Әйдәп баручы фәнни хезмәткәр	-	20 719	22 885	
Дүргенче квалификация дәрәжәсе				
Баш фәнни хезмәткәр	-	21 520	23 797	

Структур бүлекчәләр житәкчеләре			
Дүртенче квалификация дәрәжәсе			
Галим секретарь	-	21 520	23 797

Урта звено белгечләр әзерләү программалары буенча урта һөнәри белем, тулы булмаган югары белем бирү программалары буенча квалификацияле эшчеләр, (хезмәткәрләр) әзерләү программалары буенча урта һөнәри белеме булган "музейның кече фәнни хезмәткәре" вазыйфасын биләгән хезмәткәрләрнең төп оклады, 19 620 сум күләмендә билгеләнә.

Югары һөнәри белеме булган аттестацияне уышылы үткән затка "бакалавр", "магистр" яки "дипломлы белгеч" квалификациясен бирү белән раслананган "музейның фәнни хезмәткәре" һәм "музейның өлкән фәнни хезмәткәре" вазыйфаларын биләгән хезмәткәрләрнең төп оклады 22 730 сум күләмендә билгеләнә.

III. Фәнни тикшеренүләр өлкәсө хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

3.1. Фәнни тикшеренүләр өлкәсө хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times S,$$

биредә:

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсө хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

O_b - элеге Нигезләмәнен 2 бүлгө нигезендә кабул ителә торган фәнни тикшеренүләр өлкәсө хезмәткәрләренең төп оклады күләме;

S - фәнни тикшеренүләр өлкәсө хезмәткәре били торган ставкаларның факттагы саны.

3.2. Әгәр биләгән вазыйфа югары белем таләп итмәсә - бакалавриат яки специалитет яки магистратура, урта һөнәри белем бирү программаларын әзерләү программалары буенча, югары белемле затлар - бакалавриат яки максус иалитет яки магистратура, урта һөнәри белем бирү программалары буенча урта һөнәри белем бирү булмаган очракта, урта гомуми белем алуга туры килә торган хезмәт өчен түләү разряды билгеләнә.

3.3. Вазыйфаларга карата квалификация таләпләре белем бирүнен төрле дәрәҗәләрен күздә тоткан очракта, фактта белем бирү дәрәҗәсенә туры килә торган хезмәт өчен түләү разряды билгеләнә.

3.4. Мәгариф дәрәҗәсе үзгәргән очракта, фәнни тикшеренүләр өлкәсө хезмәткәре хезмәтенә түләү разряды тиешле дәрәҗәдәге белем алу турында дәүләт үрнәге документы бирелгән вакыттан төзәтмәләр кертергә тиеш.

IV. Стимуллаштыру характеристындагы түләүләр

4.1. Стимуллаштыру характеристындагы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнен

сыйфат нэтижэлэрэнэ стимуллаштыруга, шулай ук башкарлыгын эш өчен бүлэклэүгэ юнэлдерелгэн түлэүлэр керэ.

4.2. Стимуллаштыру харakterындагы түлэүлэр түбэндэгэлэрне үз эченэ ала:

эшчэнлек үзенчэлэгээ өчен түлэүлэр;

мактаулы исемнэр, дэүлэгээ бүлэклэре булган өчен түлэүлэр;

галимнэр һэм дэрэжэлэр булган өчен түлэүлэр;

профиль буенча эш стажы өчен түлэүлэр;

башкарьла торган эшлэрнэц сыйфаты өчен премия түлэүлэр;

премия һэм башка стимуллаштыру түлэүлэр.

4.3. Эшчэнлек үзенчэлэгээ өчен түлэүлэр аарым муниципаль учреждениелэрдээ фэнни тикшеренүлэр өлкэсэх хезмэткэрлэрэнэ бирелэ һэм түбэндэгэ формула буенча исэплэнэ:

$$B_{sd} = O_d \times D_{sd},$$

бидээ:

B_{sd} - эшчэнлекнэц үзенчэлэгээ өчен түлэүлэр;

O_d - фэнни тикшеренүлэр өлкэсэх хезмэткэрлэрэнэц вазийфаи оклады;

D_{sd} - эшчэнлекнэц үзенчэлэгээ өчен өстэмэлэр күләме.

Эшчэнлек үзенчэлэгээ өчен өстэмэ түлэү күләме 1 ичэ таблицада китерелгэн.

4.4. Өлдөг учреждениедээ, бүлекчэдээ һэм вазийфада конкрет эш шартларын исэпкэ алып, эшчэнлекнэц үзенчэлэгээ өчен өстэмэлэр билгелэнэ торган фэнни тикшеренүлэр өлкэсэх хезмэткэрлэрэе вазийфалары исемлэгэ сайланулы профсоюз органы (яисэх хезмэткэрлэр мэнхэгэтийлэрэн тэкъдим итэргэ вэкалэтле башка орган) белэн килештереп, һэр учреждение тарафыннан раслана.

1 ичэ таблица

Эшчэнлек үзенчэлэгээ өчен өстэмэ түлэүлэрнэц тэкъдим итэлэ торган күләме

т/б	Эшчэнлек үзенчэлэгээ өчен өстэмэ түлэү билгелэү өчен нигез	Квалификация дэрэжэс	Өстэмэ түлэү күләме, процент
1.	Жирле эхэмийттэгэе мэдэнийт учреждениелэрэндэ практик эштэ ике дэүлэгээ төлө куллану	1 – 4	10

4.5. Мактаулы исемнэр, дэүлэгээ бүлэклэре булган өчен түлэүлэр фэнни тикшеренүлэр өлкэсэх хезмэткэрлэрэнэ бирелэ һэм түбэндэгэ формула буенча исэплэнэ:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

бидээ:

B_{pz} - мактаулы исемнэр, дэүлэгээ бүлэклэре булган өчен түлэү;

O_d - фэнни тикшеренүлэр өлкэсэх хезмэткэрлэрэнэц вазийфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнэр, дэүлэгээ бүлэклэре булган өчен өстэмэ күләме.

4.6. Совет Социалистик Республикалары Союзы составындагы автономияле республикаларның, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләүләр күләме 8 процент тәшкил итә.

Совет Социалистик Республикалары Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның, Россия Федерациясенең мактаулы исемнәре булган өчен өстәмә түләү 10 процент тәшкил итә.

Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикаларның, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре исемлеге әлеге Нигезләмәгә күшымтада китерелде.

4.7. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннаң да күбрәк мактаулы исемгә ия фәнни тикшеренү өлкәсе хезмәткәрләренә, ике һәм аннаң да күбрәк дәүләт бүләкләре, мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрен сайлау буенча мактаулы исемнәрнең берсе, дәүләт бүләкләренең берсе буенча билгеләнә.

4.8. Гыйльми дәрәҗә һәм дәрәҗәле исемнәр булган өчен түләүләр фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә бирелә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{usz} = O_d \times D_{usz},$$

Биредә:

B_{usz} - гыйльми дәрәҗә булган өчен түләү;

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{usz} - гыйльми дәрәҗәләр һәм исемнәр булган өчен өстәмәләр күләме.

4.9. Гыйльми дәрәҗә булган өчен түләү, Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган Бердәм реестрына кертелгән гыйльми дәрәҗә һәм дәрәҗәле исемнәр өчен бирелә.

Гыйльми дәрәҗә өчен түләүләр күләмен билгеләү гыйльми дәрәҗә бирү турындагы карап үз көченә кергән көннән башкарыла. Фәннәр докторы гыйльми дәрәҗәссе бирү турындагы карап Югары аттестация комиссиясе президиумы кабул иткән көннән үз көченә керә. Фәннәр кандидаты гыйльми дәрәҗәсен бирү турындагы карап Югары аттестация комиссиясе президиумы тарафыннан фәннәр кандидаты дипломын бирү турында карап кабул ителгән көннән үз көченә керә.

Гыйльми дәрәҗә өчен түләүләр күләме гыйльми дәрәҗә бирелгән көннән билгеләнә.

Гыйльми дәрәҗә һәм гыйльми исеме булган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә, галимнәр дәрәҗәләре һәм исемнәре булган өчен түләүләр күләме гыйльми дәрәҗә һәм гыйльми дәрәҗә өчен түләүләр суммасы буларак исәпләнә.

Гыйльми дәрәҗә һәм исемнәр булган өчен өстәмә түләү күләме 2 нче таблицада китерелгән.

2 нче таблица

Гыйльми дәрәжәләр һәм исемнәр булган өчен өстәмә түләү күләме

Гыйльми дәрәжә һәм исемнәр булган өчен өстәмә түләү өчен нигез	Өстәмә түләү күләме, процентлар
	муниципаль учреждениеләрдә
Фән тармагы буенча фәннәр докторы фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә гыйльми дәрәжәссе	20
Фән тармагы буенча фәннәр кандидаты фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә гыйльми дәрәжәссе	10
Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә белгечлек буенча профессор исеме	40
Фәнни хезмәткәрләр белгечлекләре номенклатурасы нигезендә белгечлек буенча доцент исеме	20

4.10. Профиль буенча эш стажы өчен түләүләр, профиль буенча эш озынлыгына карап, һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s – профиль буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - профиль буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме.

Профиль буенча стажга өстәмә түләүләр күләме 3 нче таблицада китерелгән.

3 нче таблица

Профиль буенча эш стажы өчен өстәмә түләү күләме

Инәри квалификация төркеме исеме	Квалификация дәрәжәссе	Стаж төркем	буенча	Өстәмә түләү күләме, процентлар
Фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләре вазыйфаларының һөнәри квалификация төркеме	1 – 4	3 елдан 10 елга кадәр		12
		10 елдан 15 елга кадәр		14
		15 елдан 20 елга кадәр		16

		20дән 25 елга кадәр	18
		25 елдан артык	22

4.11. Эш стажы үзгәргендә, профиль буенча эш стажы өчен түләү күләмен билгеләү (үзгәрту) стажы үзгәргендә, стажын раслаучы документлар учреждениедә булса яисә стажын раслаучы кирәклө документ бирелгән көннән алып башкарыла.

4.12. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре билгеле бер вакыт аралыгында (бер ай, квартал, ел) хезмәт нәтижәләре буенча фәнни тикшеренүләр өлкәссе хезмәткәрләренә билгеләнә. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләменә йогынты ясый торган төп критерий - Татарстан Республикасы мәдәният министры боерыгы белән раслана торган фәнни тикшеренүләр өлкәссе хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының иң чик күрсәткечләренә ирешу.

4.13. Фәнни тикшеренүләр өлкәссе хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийлары аның житәкчесе тарафыннан раслана. Фәнни тикшеренүләр өлкәссе хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген бәяләү критерийларының һәм түләүләре башкару шартлары учреждение алдында торган бурычлардан чыгып ел саен билгеләнә.

4.14. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен түләүләр күләме, тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хокукий актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.15. Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре һөнәри квалификация төркемнәре буенча билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_k = O_d \times D_k,$$

бидедә:

B_k – башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен премия түләүләре;

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәссе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - башкарылган эшләрнең сыйфатына өстәмә түләүнен иң чик күләме.

Башкарыла торган эшләрнең сыйфаты өчен өстәмәләрнең иң чик күләме 4 нче таблицада кителегән.

4 нче таблица
Башкарыла торган эшнең сыйфаты өчен өстәмә түләүнен иң чик күләме

Һөнәри квалификация төркеме исеме	Квалификация дәрәҗәсе	Өстәмә түләү күләме, процент
Фәнни тикшеренүләр өлкәссе фәнни хезмәткәрләре һәм структур бүлекчәләр	1	22
	2	22

житекчелэре квалификация төркеме	вазыйфалары хөнэри	3	22
		4	40

4.16. Премия һәм башка бүләкләү түләүләре фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә юбилей даталары, рәхмәт хатлары, грамоталар, дәүләт бүләкләре алу һәм оешманың локаль актларында һәм коллектив шартнамәләрдә билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры, бер үк вакытта билгеләнә.

4.17. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген күтәрү һәм ирешелгән максатчан күрсәткечләрне саклап калу максатларында, Россия Федерациясе Президентының "Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары турында" 2012 елның 7 маенданы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән, төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча фәнни тикшеренүләр һәм эшләнмәләр өлкәсе хезмәткәрләренә бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү башкарлырга мөмкин.

4.18. Премияләр һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару құләме, тәртибе һәм шартлары учреждениенең локаль норматив хокукий актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

V. Компенсация характеристындагы түләүләр

5.1. Учреждениеләрдә компенсация характеристындагы түләүгә түбәндәгеләр көрә:

авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр;

авыр эшләрдә, заарлы һәм (яисә) куркыныч һәм башка махсус хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә түләүләр;

нормаль булмаган шартларда (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, гадәттән тыш эш өчен, төnlә эшләү һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләр башкарғанда) эшләгән өчен түләү.

5.2. Компенсация характеристындагы түләүләр, аларны гамәлгә ашыру құләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокуқы нормалары булган башка норматив хокукий актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

5.3. Авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләүләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{sm} = D_{sm} \times S,$$

бидедә:

B_{sm} - авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләү;

D_{sm} - авыл жирендә эшләгән өчен белгечләргә түләү құләме 1 388,5 сум;

S - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәре били торган ставкаларның факттагы саны.

5.4. Авыр эшләрдә, зааралы һәм (яисә) куркыныч һәм башка аерым хезмәт шартлары булган һәм нормаль булмаган (төрле квалификация, һөнәр (вазыйфалар) күшканда, гадәттән тыш эшләгән, төнге вакытта эшләү) шартларда эшләүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә компенсация характеристындагы түләүләр түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times D_{kh} \times \frac{H_{fsd}}{H_n},$$

биредә:

B_{kh} - компенсация характеристындагы түләүләр;

O_d - фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kh} - компенсация характеристындагы өстәмә түләү күләме;

H_{fsd} - аның буенча компенсация характеристындагы түләүләр каралган фактта эшләнгән вакыт;

H_n - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торган фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең хезмәт хакының төп ставкасы (төп оклады) өчен сәгать нормасы.

5.5. Нормаль булмаган шартларда (төрле квалификация, һөнәр (вазыйфалар) берләштергәндә, гадәттән тыш эш өчен, төнлә эшләү һәм нормаль шартлардан читләшкән башка шартларда эшләр башкарғанда) эшләгән өчен түләүләр түбәндәгә күләмнәрдә билгеләнә:

төнлә эшләү сәгате нормаль шартларда эшләү белән чагыштырганда артыграк күләмдә түләнә, әмма Россия Федерациясе законнары һәм башка норматив хокукий актлары белән билгеләнгән күләмнәрдән ким түгел;

фәнни тикшеренүләр өлкәсе эшчесен үзенә билгеләнгән ял көнендә яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшкә жәлеп иткән очракта, эш икеләтә күләмдә түләнә;

вазыйфаи оклад алучы фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренә, ялларда һәм эшләми торган бәйрәм көнендә эш вакытының айлык нормасы чикләрендә башкарыйлан булса, оклад өстеннән кимендә бер көнлек яисә сәгатълек база ставкасы күләмендә һәм әгәр эш айлык нормадан артыграк башкарыйлан булса, төп окладтан ким булмаган икеләтә сәгатълек яки көнлек ставка күләмендә.

5.6. Ял көннәрендә яки эшләми торган бәйрәм көнендә эшләгән фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәре теләге буенча, аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көне яки ял көне өчен бер мәртәбә түләнә, ә ял иткән көн өчен түләнми.

5.7. Зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче фәнни тикшеренүләр өлкәсе хезмәткәрләренең хезмәтенә түләү, нормаль хезмәт шартлары булган эшләрнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы ставкалары окладлары (вазыйфаи окладлары) белән чагыштырганда, хезмәт шартларының махсус бәяләү нигезендә, вазыйфаи окладның кимендә 4 процента күләмендә билгеләнә.

5.8. Авыр эшлэр, заарлы, куркыныч һәм башка аерым хезмәт шартлары булган эшлэр исемлеге, социаль-хезмәт мәнәсәбәтләрен җайга салу буенча Россия Федерациясе Хөкүмәте фикерен исәпкә алыш, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

Арча муниципаль районы муниципаль мэдэнийт учреждениелэренең фэнни тикшеренүүлээр һәм эшләнмэлэр өлкәсө вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмэткәрләренең хезмәте өчен түлэү шартлары турында нигезләмәгә күшүмтә

**Булганы өчен стимуллаштыру характерындагы түлэүлэр бирелә торган
Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет
Социалистик Республикалар Союзы, Совет
Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле
республикаларның мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре исемлеге**

№ т/б	Мактау исеме, дәүләт бүләге атамасы
1	2
	1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре
1.1.	Россия Федерациисенең Атказанган сәнгать эшлеклесе
1.2.	Россия Федерациисенең Атказанган фән эшлеклесе
1.3.	Россия Федерациисенең Атказанган югары мэктәп хезмәткәре
1.4.	Россия Федерациисенең Атказанган мэдәнийт хезмәткәре
	2. Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре
2.1.	Татарстан Республикасының Атказанган сәнгать эшлеклесе
2.2.	Татарстан Республикасының Атказанган фән эшлеклесе
2.3.	Татарстан Республикасының Атказанган югары мэктәп хезмәткәре
2.4.	Татарстан Республикасының Атказанган мэдәнийт хезмәткәре
	3. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре
3.1.	Югары мэктәпнең атказанган хезмәткәре
3.2.	Атказанган халык мәгарифе хезмәткәре
3.3.	Югары мэктәпнең атказанган эшлеклесе
	4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составында автономияле республикаларның мактаулы исемнәре
4.1.	Югары мэктәпнең атказанган хезмәткәре
4.2.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.3.	Атказанган фән һәм мэдәнийт эшлеклесе
4.4.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.5.	Атказанган фән эшлеклесе

**Арча муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләренең
мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчесе һөнәри квалификация төркеме
хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Арча муниципаль районы мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчесе һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында әлеге нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) хезмәткәрләрнең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм кызыксындыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгे төшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:
хезмәткә түләү системасы - учреждениеләр хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен билгели торган нормалар жыелмасы, база окладлары, окладлары күләмнәрен дә кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм стимуллаштыру характеристындагы түләүләр;

төп оклад - тиешле һөнәри квалификация төркеменә керә торган, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, эшче яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы һөнәре буенча һөнәри эшчәнлекне гамәлгә ашыручы учреждение хезмәткәре оклады;

вазыйфаи оклад - ставкаларны исәпкә алып, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнен беркетелгән куләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарган эшенең катлаулылыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы ёстәмәләр һәм ёстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен һәм компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру характеристындагы түләүләр - ёстәмә түләүләр һәм стимуллаштыручу характеристидагы ёстәмәләр, премияләр һәм башка кызыксындыру түләүләре.

1.3. Арча муниципаль районы мәдәният учреждениеләре эшчесе (алга таба – мәдәният эшчесе) һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү) түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары), хезмәт хакы ставкалары;

компенсация характерындағы тұләулөр;
стимуллаштыру характерындағы тұләулөр.

II. Мәдәният әшчесенең төп окладын билгеләү

2.1. Мәдәният әшчесенең төп оклады тұбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга төп оклад күләме, сум
"Беренче дәрәжә әшче һөнәрлөр" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13 617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13 815
"Икенче дәрәжә әшче һөнәрлөр" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13 956
Икенче квалификация дәрәжәсе	14 130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14 308
Дүрттенче квалификация дәрәжәсе	14 839

III. Мәдәният әшчесенең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

3.1. Мәдәният әшчесенең вазыйфаи оклады тұбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N},$$

Биредә:

O_d - мәдәният әшчесенең вазыйфаи оклады;

O_b - әлеге Нигезләмәнең 2 бүлеге нигезендә кабул ителә торған әшче культурасының төп оклады күләме;

H_f - хезмәткәр өчен билгеләнгән әш вакыты дәвамлылығы чикләрендә әшче культурасының әш сәгатьләренең факттагы миқъдары;

H_N - әш хакының төп ставкасы (төп оклад) өчен сәгать нормасы (хезмәткәр өчен билгеләнгән әш вакытының дәвамлылығы).

IV. Стимуллаштыру характерындағы тұләулөр

4.1. Стимуллаштыру характерындағы тұләулөргө хезмәткәрне хезмәтнен сыйфат нәтижәләренә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылған әш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән тұләулөр керә.

4.2. Стимуллаштыру характерындағы тұләулөр тұбәндәгеләрне үз әченә ала:

мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр; премия һәм башка стимуллаштыру түләүләре.

4.3. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр түбәндәгә формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

биредә:

B_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

O_d - мәдәният эшчесенең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә түләү күләме.

4.4. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре өчен өстәмә күләме 3 процент тәшкил итә.

4.5. Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле республикалар, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре исемлеге әлеге Нигезләмәгә күшымтада китерелгән.

4.6. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләге бирелгән көннән башкарыла. Ике һәм аннан да күбрәк мактаулы исемгә ия булган мәдәният эшчеләренә, ике һәм аннан да күбрәк дәүләт бүләкләре, мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү хезмәткәр сайлау буенча дәүләт бүләкләренең берсе, мактаулы исемнәрнең берсе буенча билгеләнә.

4.7. Премия һәм башка бүләкләү түләүләре билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры өчен, шулай ук юбилей даталары, аерымлык билгеләре, рәхмәт хатлары, грамоталар, бүләкләр алу һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта эшче мәдәният тарафыннан билгеләнә.

4.8. Премия һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару күләме, тәртибе һәм шартлары Арча муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең локаль актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.8.1. Арча муниципаль районы мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчесе квалификация төркеме хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү фондының тәкъдим ителә торган күләме төп вазыйфа һәм төп эш урыны буенча хезмәткәрләргә стимуллаштыру характерындагы башка түләүләргә каралган хезмәт өчен түләү фондының кимендә 2 процента тәшкил итә.

4.9. Мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләре эшчәнлегенең нәтижәлелеген күтәрү һәм ирешелгән максатчан күрсәткечләрне саклап калу максатларында, Россия Федерациясе Президентының "Дәүләт социаль сәясәтен гамәлгә ашыру чарапары турында" 2012 елның 7 маенданы 597 номерлы Указы белән билгеләнгән, Арча муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең мәдәният, сәнгать һәм кинематография эшчесе һәнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренә төп эш урыны һәм төп вазыйфасы буенча бер тапкыр бирелә торган акчалата түләү башкарлырыга мөмкин.

V. Компенсация характерындагы тұләуләр

5.1. Арча муниципаль районы мәденият учреждениеләрендә компенсация характерындагы тұләуләргө тұбәндәгеләр керә:

заарлы һәм (яисә) қуркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче әшчеләргө мәденият тұләуләре;

нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен тұләуләр (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергендә, югары хезмәт белән эшләгендә, төnlә эшләгендә һәм нормаль булмаган башка шартларда эшләр башкарғанда).

5.2. Заарлы һәм (яисә) қуркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә, нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен тұләуләр (һөнәр (вазыйфалар) белән бергә) эш иткән өчен һәм эш өчен компенсация характерындагы компенсация тұләү, нормадан артық вакытта эшләү, төnlә эшләү, хезмәт күрсәту зоналарын киңәйтү, хезмәт күрсәту күләмен арттыру яисә вакытлыча булмаган мәденият эшчесе вазыйфаларын эштән азат ителмичә үтәү, ял һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә эшләү) Арча муниципаль районы мәденият учреждениесенә тиешле финанс елына хезмәт хакы расланған фонд нигезендә билгеләнә.

Компенсация характерындагы тұләуләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокукуы нормалары, әлеге Нигезләмә булган башка норматив хокукий актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, килешуләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

5.3. Компенсация характерындагы тұләуләр тұбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times D_{kh} \times \frac{H_{fk}}{H_N},$$

бидедә:

B_{kh} - компенсация характерындагы өстәмә тұләү;

O_d - мәденият эшчесенең вазыйфаи оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы өстәмә тұләү күләме;

H_{fk} - аның буенча компенсация характерындагы тұләуләр каралған фактта эшләнгән вакыт;

H_N - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торған мәденият эшчесенең төп хезмәт хакы (төп оклады) ставкасы өчен сәгать нормасы.

5.4. Нормаль булмаган шартларда эш өчен тұләуләр тұбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

төnlә эшләгән һәр сәгать өчен нормаль шартларда эшләү белән өзгөрілгенде артыграк күләмдә тұләнә, әмма хезмәт законнары һәм хезмәт хокукуы нормалары булган башка норматив хокукий актлар белән билгеләнгән күләмнәрдән ким түгел;

мәденият эшчесе үзенә билгеләнгән ял көнендә яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшкә жәлеп иткән очракта, эш көне өчен икеләтә күләмдә тұләнә;

вазыйфай оклад алушы хезмәткәрләргә оклад өстеннән кимендә бер көнлек яисә бер сәгатьлек база ставкасы күләмендә, әгәр ялларда һәм эш көне булмаган бәйрәм көне эш вакытының айлык нормасы чикләрендә башкарылса, нигез окладыннан тыш икеләтә көнлек яисә сәгатьлек ставка күләмендә башкарылса, эш айлык нормадан тыш башкарылса;

ял көнендә яки эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшләгән мәдәният эшчесе теләге буенча аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта эш көне булмаган бәйрәм көне өчен бер мәртәбә түләнә, ә ял иткән көн өчен түләнми;

зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче эшчеләрнең хезмәте өчен түләү, нормаль хезмәт шартларында эшләүнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы ставкалары окладлары (вазыйфай окладлары) белән чагыштырганда, кимендә 0,04 база оклады күләмендә хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә, югары күләмдә билгеләнә;

югары хезмәт хакы эшнең беренче ике сәгатендә - бер ярым күләмдә, аннан соңғы сәгатьләр өчен икеләтә күләмдә башкарыла;

һөнәрләрне (вазыйфалар) берләштергәндә, хезмәт күрсәту зоналарын кинәйткәндә, эш күләмен арттырганда яисә эштән азат ителмичә хезмәт шартнамәсендә билгеләнгән вакытта вакытлыча булмаган мәдәният эшчесе вазыйфаларын башкарғанда, аңа өстәмә түләү ясалы. Өстәмә түләү күләме, өстәмә эш күләмен һәм (яисә) эчтәлеген исәпкә алыш, хезмәт шартнамәсе яклары килешүе буенча билгеләнә.

Арча муниципаль районы мэдэният,
сэнгать һэм кинематография эшчесе һөнөри
квалификация төркеме хезмэткэрлөренең
хезмэте өчен түлэү шартлары турындагы
нигезлэмэгэ күшүмтэй

**Булганы өчен стимуллаштыру хараатындагы түлэүлэр бирелэ торган
Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет
Социалистик Республикалар Союзы, Совет
Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һэм автономияле
республикаларның мактаулы исемнэр, дэүлэт бүлэклэрэ исемлеге**

№	Мактаулы исеме, дэүлэт бүлэгэ исеме
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнэр	
1.1.	Россия Федерациисенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациисенең халык рэссамы
1.3.	Россия Федерациисенең Атказанган артисты
1.4.	Россия Федерациисенең Атказанган уйлап табучысы
1.5.	Россия Федерациисенең Атказанган конструкторы
1.6.	Россия Федерациисенең Атказанган мэдэнийт хезмэткэр
1.7.	Россия Федерациисенең Атказанган рационализаторы
1.8.	Россия Федерациисенең Атказанган рэссамы
2. Татарстан Республикасы мактаулы исемнэр, дэүлэт бүлэклэр	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасының халык рэссамы
2.5.	Татарстан Республикасының Атказанган артисты
2.6.	Татарстан Республикасының Атказанган сэнгать эшлеклесе
2.7.	Татарстан Республикасының Атказанган уйлап табучысы
2.8.	Татарстан Республикасының Атказанган мэдэнийт хезмэткэр
2.9.	Татарстан Республикасының Атказанган рационализаторы
2.10.	Татарстан Республикасының Атказанган төзүчесе
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнэр	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рэссамы
3.3.	СССРның Атказанган уйлап табучысы
3.4.	СССРның Атказанган төзүчесе
4. Совет Социалистик Республикалар Союзының составындагы союздаш республикаларнын мактаулы исемнэр	
4.1.	Атказанган полиграфист
4.2.	Атказанган пропагандачы
4.3.	Халык артисты
4.4.	Атказанган артист
4.5.	Атказанган сэнгать эшлеклесе

1	2
4.6.	Халык рэссамы
4.7.	Атказанган рэссам
4.8.	Халык язучысы
4.9.	Атказанган язучы
4.10.	Халык шагыйре
4.11.	Халык жырчысы
4.12.	Халык ақыны
4.13.	Атказанган журналист
4.14.	Атказанган мәденият эшлеклесе
4.15.	Атказанган мәдени-агарту эше хезмәткәре
4.16.	Атказанган мәденият хезмәткәре
4.17.	Атказанган китапханәче
4.18.	Атказанган көвровщица
4.19.	Гамәли сәнгать осталы
4.20.	Атказанган халык ижаты осталы
4.21.	Атказанган фән эшлеклесе
4.22.	Атказанган инженер
4.23.	Атказанган уйлап табучы
4.24.	Атказанган рационализатор
4.25.	Атказанган мастер
5. Совет Социалистик Республикалар Союзының составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган төзүче
5.2.	Халык артисты
5.3.	Атказанган артист
5.4.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
5.5.	Халык рэссамы
5.6.	Атказанган рэссам
5.7.	Халык язучысы
5.8.	Атказанган язучы
5.9.	Халык шагыйре
5.10.	Атказанган журналист
5.11.	Атказанган мәденият хезмәткәре

**Арча муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләре
житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары
һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү
шартлары турында нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Арча муниципаль района муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү шартлары турында әлеге нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) хезмәткәрләренең окладларын формалаштыру тәртибен, компенсация һәм стимуллаштыру характеристындагы түләүләр шартларын һәм күләмен, шулай ук аларны билгеләү критерийларын билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төшенчәләр һәм билгеләмәләр кулланыла:

хезмәткә түләү системасы - Арча муниципаль районы мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләү шартларын һәм күләмнәрен билгели торган нормалар жыелмасы, төп окладлар, вазыйфаи окладлары күләмнәрен дә кертеп, шулай ук федераль законнар һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукуй актлары нигезендә билгеләнгән компенсация һәм стимуллаштыру характеристындагы түләүләр;

төп оклад, хезмәт хакының төп ставкасы - компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, тиешле һөнәри квалификация төркеменә керә торган эшче яисә житәкче, белгеч, техник башкаручы вазыйфасы буенча һөнәри эшчәнлекне гамәлгә ашыруучы учреждение хезмәткәренең хезмәт хакы ставкасы, хезмәт хакы ставкасы;

вазыйфаи оклад - ставкаларны исәпкә алып, компенсация һәм стимуллаштыру түләүләрен исәпкә алмыйча, календарь ай өчен хезмәт (вазыйфаи) бурычларын үтәү өчен хезмәткәрнең хезмәтенә түләүнен беркетелгән күләме;

хезмәткәрнең хезмәт хакы (хезмәт өчен түләү)- хезмәткәрнең квалификациясенә, башкарган эшненең катлаулыгына, санына, сыйфатына һәм шартларына карап, хезмәт өчен түләү, шулай ук компенсация һәм стимуллаштыру түләүләре;

компенсация характеристындагы түләүләр - компенсация характеристындагы ёстәмәләр һәм ёстәмә түләүләр, шул исәптән нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен һәм компенсация характеристындагы башка түләүләр;

стимуллаштыру харктерындағы тұләулөр - өстәмә тұләулөр һәм стимуллаштыручы харктердагы өстәмәлөр, премиялөр һәм башка кызықсындыру тұләулөре.

1.3. Эшче һөнәрлөр һәм житәкчелөр, белгечлөр һәм хезмәткәрлөр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең хезмәт хакы түбәндәгеләрдән билгеләнә:

- хезмәт хакы (вазыйфаи окладлары), хезмәт хакы ставкалары;
- компенсация харктерындағы тұләулөр;
- стимуллаштыру харктерындағы тұләулөр.

II.

Арча муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләре эшчесе һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең төп окладларын билгеләу

2.1. Арча муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләре эшчесе һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең төп окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга база оклады күләме, сум
"Беренче дәрәжә эшче һөнәрлөр" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13 617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13 815
"Икенче дәрәжә эшче һөнәрлөр" һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13 956
Икенче квалификация дәрәжәсе	14 130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14 308
Дүрттенче квалификация дәрәжәсе	14 839

2.2. Арча муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчелөре, белгечлөре һәм хезмәткәрлөре гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең төп окладлары түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

Квалификация дәрәжәсе	Айга төп оклад күләме, сум
1	2
«Беренче дәрәжә хезмәткәрлөр гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13 617
Икенче квалификация дәрәжәсе	13 815
«Икенче дәрәжә хезмәткәрлөр гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	13 956

1	2
Икенче квалификация дәрәжәсе	14 130
Өченче квалификация дәрәжәсе	14 308
Дүртнче квалификация дәрәжәсе	14 535
Бишенче квалификация дәрәжәсе	14 721
«Өченче дәрәжә хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	14 911
Икенче квалификация дәрәжәсе	15 104
Өченче квалификация дәрәжәсе	15 301
Дүртнче квалификация дәрәжәсе	15 502
Бишенче квалификация дәрәжәсе	15 728
«Дүртнче дәрәжә хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары» һөнәри квалификация төркеме	
Беренче квалификация дәрәжәсе	16 640
Икенче квалификация дәрәжәсе	16 840
Өченче квалификация дәрәжәсе	17 040

2.3. Эшче һөнәрләр һәм житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре хезмәткәрләренең эш вакытын яраклаштыру Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау һәм социаль үсеш министрлыгының норматив хокукий актлары нигезендә кабул ителә.

2.4. Берләштерелгән эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә, шулай ук тулы булмаган эш вакыты шартларында хезмәт өчен түләү, башкарылган эш күләменә карап, пропорциональ эшләнгән вакытка туры китерелә. Төп вазыйфа буенча, шулай ук берләштерү тәртибендәге вазыйфа буенча хезмәт хакы күләмнәрен билгеләү һәр вазыйфа буенча аерым башкарыла.

III.

Арча муниципаль районнының муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең вазыйфаи окладларын формалаштыру тәртибе

3.1. Арча муниципаль районнының муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$O_d = O_b \times \frac{H_f}{H_N},$$

биредә:

O_d - Арча муниципаль районнының муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

O_b - Арча муниципаль районның муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре $h_{\text{ем}}$ хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары $h_{\text{өнәри}}$ квалификация төркеме хезмәткәрләренең төп оклады күләме (әлеге Нигезләмәнең 2 бүлеге нигезендә кабул ителә);

H_f - хезмәткәр өчен билгеләнгән эш вакыты чикләрендә Арча муниципаль районның муниципаль мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең эш сәгатьләренең факттагы саны;

H_N - Арча муниципаль районаны мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең хезмәт хакының төп ставкасы (төп оклады) өчен эш вакытының дәвамлылығы (хезмәткәр өчен билгеләнгән) сәгать нормасы.

IV. Стимуллаштыру характеристындагы түләүләр

4.1. Стимуллаштыру характеристындагы түләүләргә хезмәткәрне хезмәтнең сыйфат нәтижәләренә стимуллаштыруга, шулай ук башкарылган эш өчен бүләкләүгә юнәлдерелгән түләүләр керә.

4.2. Стимуллаштыру характеристындагы түләүләр түбәндәгеләрне үз эченә ала:
мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр;
вазыйфа буенча эш стажы өчен түләүләр;
премия $h_{\text{ем}}$ башка стимуллаштыру түләүләре.

4.3. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләүләр эшче $h_{\text{ем}}$ гомумтармак $h_{\text{өнәрләренең}}$ $h_{\text{өнәри}}$ квалификация төркемнәренә керүче хезмәткәрләргә житәкчеләрнең, белгечләрнең $h_{\text{ем}}$ хезмәткәрләренең гомуми тармак вазыйфаларына бирелә $h_{\text{ем}}$ түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{pz} = O_d \times D_{pz},$$

бидедә:

B_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү;

O_d - Арча муниципаль районаны мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре $h_{\text{ем}}$ хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары $h_{\text{өнәри}}$ квалификация төркеме хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{pz} - мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен өстәмә күләме.

4.4. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре өчен өстәмә күләме 3 процент тәшкил итә.

4.5. Совет Социалистик Республикалар Союзы, Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш $h_{\text{ем}}$ автономияле республикалар, Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре исемләгә, аларның булуы өчен кызыксындыру характеристындагы түләүләр әлеге Нигезләмәгә күшүмтада кителрелгән.

4.6. Мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү күләмнәрен билгеләү мактаулы исем, дәүләт бүләгә бирелгән көннән башкарыла. Ике $h_{\text{ем}}$ аннан да абрыйлы исемгә, ике $h_{\text{ем}}$ аннан да күбрәк дәүләт бүләкләренә ия булган хезмәткәрләргә мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре булган өчен түләү хезмәткәр сайлавы буенча дәүләт бүләкләренең берсе, мактаулы исемнәрнең берсе буенча

билгеләнә.

4.7. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләүләр, вазыйфа (белгечлек) буенча эш озынлыгына карап, һөнәри-квалификация төркемнәре һәм квалификация дәрәҗәләре киселешендә житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә билгеләнә һәм түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_s = O_d \times D_s,$$

биредә:

B_s - вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләү;

O_d - Арча муниципаль районы мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармаквазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_s - вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы өчен өстәмәләр күләме.

4.8. Вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен өстәмә түләү күләме түбәндәгеләрдән чыгып билгеләнә:

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 2 дән 5 елга кадәр булганда - 2,5 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 5 елдан 10 елга кадәр булганда - 4 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 10 елдан 15 елга кадәр булганда - 5 процент;

вазыйфасы (белгечлеге) буенча эш стажы 15 елдан артык булганда - 6 процент.

4.9. Эш стажы үзгәргәндә вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләү күләмнәрен билгеләү (үзгәрту) вазыйфа (белгечлек) буенча эш стажы өчен түләү күләмен арттыруга хокук бирә торган стажга ирешу көненнән алыш кирәклө документны тапшырган көннән башкарыла.

4.10. Вазыйфалар (белгечлекләр) буенча эш стажына 1 нче таблица нигезендә вазыйфалар (һөнәрләр) буенча эш вакыты исәпләнә.

1 нче таблица
Алар буенча эш вакыты эш стажына санала торган вазыйфалар (һөнәрләр)
исемлеге

№ т/б	Житәкче, белгеч һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәре исеме (регион эчендәге барлық категорияләр, «баш», «өлкән» вазыйфаи исемнәрен дә кертеп).	Эшләү чорлары стимуллаштыру характеристындагы түләү билгеләү өчен белгечлек буенча эш стажына кертелә торган вазыйфалар (һөнәрләр) исемнәре
1	2	3
1.	Финанс бүлеге башлыгы, план-	Финанс бүлеге башлыгы, план-икътисад бүлеге

1	2	3
	икътисад бүлеге башлыгы, баш хисапчы урынбасары, хисапчы -ревизор, икътисадчы, хужалык эшчәнлеген хисаплылык исәбе hәм анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълумат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә hәм дәгъва эше буенча икътисадчы, матди-техник тәэминат икътисадчысы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, кассир, таксировщик	башлыгы, баш хисапчы, хисапчы -ревизор урынбасары, икътисадчы, хужалык эшчәнлеген хисаплылык исәбе hәм анализлау буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълумат-исәпләү) үзәге икътисадчысы, шартнамә hәм дәгъва эше буенча икътисадчы, матди-техник тәэминат икътисадчысы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, хезмәт буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, кассир, таксировщик
2.	Матди-техник тәэмин иту буенча икътисадчы	Матди-техник тәэмин иту икътисадчысы, матди-техник тәэмин иту бүлеге башлыгы, склад мәдире, хисапчы , хисапчы -ревизор, икътисадчы, хужалык эшчәнлеген хисаплылык исәбе hәм анализы буенча икътисадчы, исәпләү (мәгълумати-хисап) үзеге икътисадчысы, шартнамә hәм дәгъва эше буенча икътисадчы, планлаштыру буенча икътисадчы, сату буенча икътисадчы, финанс эше буенча икътисадчы, таксировщик, учетчик
3.	Хезмәтне оештыру hәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру hәм житештерү белән идарә иту лабораториясе (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру hәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча техник, социолог, нарядчы, хронометражист	Хезмәтне оештыру hәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру hәм житештерү белән идарә иту лабораториясе (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, социаль үсеш бүлеге башлыгы, хезмәт буенча икътисадчы, хезмәтне нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру hәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, инструктор-дактилолог, хезмәт буенча техник, социолог, нарядчы, хронометражист
4.	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне саклау hәм иминлек техникасы буенча инженер	Хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру hәм түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру hәм житештерү белән идарә иту буенча лаборатория (бюро) башлыгы, хезмәт буенча норматив-тикшеренү лабораториясе башлыгы, хезмәтне саклау hәм техника иминлеге инженеры, инженер
5.	Кадрлар бүлеге башлыгы (максус бүлек) башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү буенча инженер, табельщик	Кадрлар бүлеге башлыгы (максус бүлек) башлыгы, кадрлар әзерләү бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, кадрлар әзерләү буенча инженер, инструктор-дактилолог, профконсультант, юрисконсульт, табельщик
6.	Социаль үсеш бүлеге башлыгы	Социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар әзерләү hәм хезмәт очен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру hәм житештерү белән идарә иту лабораториясе (бюро)

1	2	3
		башлыгы, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы, хезмәтне саклау бүлеге башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар эзерләү буенча белгеч, инструктор-дактиолог, кадрлар буенча инспектор, хезмәтне саклау нәм техника иминлөгө буенча инженер, хезмәтне оештыру нәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча техник, социолог
7.	Профконсультант	Профконсультант, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, персонал буенча менеджер, психолог, социолог, халыкны эш белән тәэмин итү үзәге инспекторы, инструктор-дактиолог
8.	Инструктор-дактиолог	Инструктор-дактиолог, социаль үсеш бүлеге башлыгы, кадрлар бүлеге башлыгы, кадрлар эзерләү нәм хезмәт өчен түләү бүлеге башлыгы, хезмәтне оештыру нәм житештерү белән идарә итү буенча лаборатория (бюро) башлыгы, персонал буенча менеджер, кадрлар эзерләү буенча белгеч, кадрлар буенча инспектор, хезмәтне оештыру нәм нормалаштыру буенча инженер, хезмәтне оештыру буенча инженер, профконсультант, техник хезмәт буенча техник хезмәткәр
9.	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт	Юридик бүлек башлыгы, юрисконсульт
10.	Архив мәдире, канцелярия мәдире, документовед, архивариус, эшлекле житештерүчө, йөкләмәләрне үтәүне контролльдә тоту буенча инспектор, секретарь, машинистка, секретарь-стенографистка, стена ографисткасы, сукыр белгеч секретаре, житәкче секретаре, паспортчы, кодификатор, экспедитор	Архив мәдире, канцелярия мәдире, документовед, архивариус, эш алыш баручы, йөкләмәләр үтәүне тикшереп торучы инспектор
11.	Машинада бастыру бюросы мәдире, күчермә-кубәйту бюросы мәдире, машинистка	Машинада бастыру бюросы мәдире, күчермә-кубәйту бюросы мәдире, машинистка, секретарь-машинистка, копировщик
12.	Матди-техник тәэмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалык мәдире, агент, сатып алулар агенты, тәэмин итү буенча агент, йөк ташу буенча экспедитор	Матди-техник тәэмин итү бүлеге башлыгы, хужалык бүлеге башлыгы, склад мәдире, хужалык мәдире, товар белгече, агент, сатып алулар агенты, тәэминат буенча агент, тәэминат буенча икътисадчы, йөкләр ташу буенча экспедитор
13.	Мәктәпнәң торак корпусы мәдире, тулай торак мәдире, пропусклар бюросы мәдире, пропусклар бюросы мәдире, дежурный (белешмәләр бирү буенча, залга, гостиница катларына, автомобиль йөртүчеләренең ял итү	Мәктәпнәң торак корпусы мәдире, тулай торак мәдире, пропусклар бюросы мәдире, хужалык мәдире, дежур бюро, дежурный пропусклар (белешмәләр бирү буенча, залга, кунакханә катына, автомобиль йөртүчеләренең ял итү бүлмәсенә, тулай торакка н.б.), комендант,

1	2	3
	бүлмэсенә, тулай торакка h.б.), комендант, администратор, саклау камерасы мөдире.	администратор, администратор
14.	Гараж башлыгы	Гараж башлыгы, автоколонна башлыгы, пассажир транспорты контролеры, диспетчерлык хэрэктэе операторы нэм төяү-бушату эшлэрэе операторы, автотехника буенча белгеч (эксперт-автотехник), юл хужалыгы эксперты, автотранспорт йөртүчे
15.	Производство мөдире (шеф-повар), ашханэ мөдире	Производство мөдире (шеф-повар), ашханэ мөдире, пешекче
16.	Диспетчер, диспетчерлык хезмэте операторы	Диспетчер, диспетчерлык хезмэте операторы, диспетчерлык хэрэктэе нэм төяү-бушату эшлэрэе операторы
17.	Фотолаборатория мөдире	Фотолаборатория мөдире, фотограф, рэссам-фотограф
18.	Ремонт цехы начальниги, остиханэ начальниги (мөдире), механик, ремонт буенча инженер, энергетик (энергетика)	Ремонтлау цехы башлыгы, остиханэ башлыгы (мөдире), механик, ремонтлау инженеры, инженер-энергетик, инженер
19.	Инженер-программист (программист), техник-программист, математик, фонд инспекторы, фонд инспекторы асистенты	Производство белэн идарэ итүнен автоматлаштырылган системасы бүлеге башлыгы, производство процессларын автоматлаштыру нэм механикалаштыру бүлеге башлыгы, инженер-программист (программист), производство процессларын автоматлаштыру нэм механикалаштыру буенча инженер, производство белэн идарэ итүнен автоматлаштырылган системалары буенча инженер, инженер, математик, техник-программист, фонд техник инспекторы, фонд инспекторы, фонд асистенты
20.	Фэнни-техник китапханэ мөдире, мэгълүмат бүлеге башлыгы, мэгълүматны яклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фэнни-техник мэгълүмат буенча инженер, мэгълүматны яклау буенча инженер, мэгълүматны яклау буенча белгеч, мэгълүматны яклау буенча белгеч, мэгълүматны яклау буенча техник	Фэнни-техник китапханэ мөдире, мэгълүмат бүлеге башлыгы, фэнни-техник мэгълүмат бүлеге башлыгы, мэгълүматны яклау бүлеге (лаборатория, сектор) башлыгы, фэнни-техник мэгълүмат буенча инженер, мэгълүматны яклау буенча инженер, патент нэм уйлап табулар буенча инженер, мэгълүматны яклау буенча инженер, мэгълүматны яcalaу буенча белгеч, техник, техник яcalaу буенча белгеч
21.	Техник-икътисади тикшеренүлэр лабораториясе (бюро) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мэгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик	Техник-икътисади тикшеренүлэр лабораториясе (бюро) башлыгы, тикшеренү лабораториясе башлыгы, мэгълүмат бүлеге башлыгы, фэнни-техник мэгълүмат бүлеге башлыгы, аналитик
22.	Инженер	Барлық исемнэрнен инженеры, житештерү бүлеге башлыгы, техник бүлек башлыгы, тәжрибә житештерү цехы башлыгы, житештерү

1	2	3
		процессларын автоматлаштыру һәм механикалаштыру бүлеге башлыгы, цех (участок) башлыгы, капиталь төзелеш бүлеге башлыгы, участок мастера, механик, техник-конструктор, инструмент буенча техник-технолог, техник-технолог
23.	Инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәгълүмат-исәпләү) үзәге технигы	Инженер-электроник (электроник), исәпләү (мәгълүмат-хисаплау) үзәге технигы, инженер, программист (программист), техник-программист, техник
24.	Маркетинг бүлеге башлыгы, менеджер, коммерция агенты	Маркетинг бүлеге башлыгы, менеджер, реклама буенча менеджер, маркетинг буенча белгеч, коммерция агенты, күчемсез милек сату буенча агент, сәүдә агенты, аукциончы, бәяләүче
25.	Сызымчы, копировщик	Сызымчы, сызымчы-конструктор, копировщик, рәссам
26.	Психолог	Психолог, медицина психологы, педагог-психолог, профконсультант
27.	Физиолог	Физиолог, биолог
28.	Социолог	Социолог, хезмәт социологиясе лабораториясе (бюросы) башлыгы
29.	Рәссам	Барлық исемдәге рәссамнар, архитектор, сызымчы
30.	Архитектор	Рәссам-конструктор (дизайнер), сызымчы-конструктор, сызымчы
31.	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче	Тәржемәче-дактилолог, сурдотәржемәче
32.	Тәржемәче, синхрон тәржемәче	Тәржемәче, синхрон тәржемәче
33.	Виварий мәдире	Виварий, физиолог, биолог, ветеринар
34.	Бүлек (ферма, авыл хужалыгы участогы) идарәчесе	Бүлек (ферма, авыл хужалыгы участогы), агроном, зоотехник белән идарә итүче
35.	Филиал директоры (җитәкчесе, мәдире), башка аерымланган структур бүлекчә директоры	Икътисадый эшчәнлекнең тиешле тәре хезмәткәрләре вазыйфалары һөнәри квалификация төркемнәренә кертелгән вазыйфалар

4.11. Премия һәм башка бүләкләү түләүләре хезмәткәрләргә билгеле бер вакыт (ай, квартал, ел) чоры өчен, юбилей даталары, рәхмәт хатлары, грамоталар, бүләкләр алу һәм оешманың локаль актлары һәм коллектив шартнамәләре белән билгеләнгән башка нигезләр буенча бер үк вакытта билгеләнә.

4.12. Премия һәм башка бүләкләү түләүләрен башкару үтәмәе, тәртибе һәм шартлары Арча муниципаль районның муниципаль мәдәният учреждениеләренә локаль актлары һәм коллектив килешүләр белән билгеләнә.

4.13. Арча муниципаль районы муниципаль мәдәният учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренә премия түләүләренә каралган хезмәткә түләү фондының тәкъдим ителә торган үтәмәе тәп вазыйфа һәм тәп эш урыны буенча хезмәткәрләргә стимуллаштыру характерындагы башка түләүләргә каралган хезмәт өчен түләү фондының кимендә 2 процентаң тәшкил итә.

V. Компенсация характерындагы тұләуләр

5.1. Арча муниципаль районы мәденият учреждениеләрендә компенсация характерындагы тұләуләргө түбәндәгеләр көрө:

зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргө тұләуләр;

нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен тұләуләр (төрле квалификация эшләрен башкарғанда, һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштергәндә, югары хезмәт эшчәнлеге күрсәтү, төнлә эшләу һәм нормаль булмаган башка шартларда эшләу).

5.2. Хезмәткәрләргө зааралы һәм (яисә) куркыныч хезмәт шартлары булган эшләрдә һәм нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен (һөнәрләрне (вазыйфаларны) берләштерү, югары хезмәт эшчәнлеге күрсәтү, төнлә эшләу, хезмәт шартнамәсе белән билгеләнгән эштән азат ителмичә, хезмәт күрсәтү зоналарын кинәйтү, ял һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә эшләу) компенсация характерындагы тұләуләр Арча муниципаль районы мәденият учреждениеләрендә хезмәт өчен тұләу расланған фонд законнары нигезендә һәм чикләрендә тиешле финанс елына билгеләнә.

Компенсация характерындагы тұләуләр, аларны гамәлгә ашыру күләмнәре һәм шартлары хезмәт законнары һәм хезмәт хокуқы нормалары булган башка норматив хокукуй актлар нигезендә күмәк шартнамәләр, килешүләр, локаль норматив актлар белән билгеләнә.

5.3. Компенсация характерындагы тұләуләр түбәндәге формула буенча исәпләнә:

$$B_{kh} = O_d \times D_{kh} \times \frac{H_{fk}}{H_N},$$

биредә:

B_{kh} - компенсация характерындагы тұләу;

O_d - Арча муниципаль районының муниципаль мәденият учреждениеләре житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре гомумтармак вазыйфалары һөнәри квалификация төркеме хезмәткәрләренең вазыйфаи оклады;

D_{kh} - компенсация характерындагы өстәмә тұләу күләме;

H_{fk} - аның буенча компенсация характерындагы тұләуләр каралған фактта эшләнгән вакыт;

H_N - Россия Федерациясе Хезмәт кодексы нигезендә кабул ителә торған житәкчеләр, белгечләр һәм хезмәткәрләр гомумтармак вазыйфалары хезмәткәрләренең хезмәт хакының төп ставкасы (төп оклады) өчен сәгать нормасы.

5.4. Нормаль булмаган шартларда эшләгән өчен тұләуләр түбәндәге күләмнәрдә билгеләнә:

төнлә эшләгән һәр сәгать өчен нормаль шартларда эшләу белән чагыштырганда артыграк күләмдә тұләнә, әмма хезмәт законнары һәм хезмәт хокуқы нормалары булган башка норматив хокукуй актлар белән билгеләнгән күләмнәрдән ким түгел;

хезмәткәрне график нигезендә билгеләнгән ял көнендә яисә эш көне булмаган бәйрәм көнендә эшкә жәлеп иткән очракта, аңа икеләтә күләмнән ким булмаган күләмдә түләнә;

әгәр ял һәм эш көне булмаган бәйрәм көнендәге эш эш вакытының айлык нормасы чикләрендә башкарылса, вазыйфаи оклад алучы хезмәткәрләргә окладтан кимендә бер көнлек яисә бер сәгатьлек база ставкасы күләмендә, эш айлык нормадан артыграк башкарылса, төп окладыннан тыш икеләтә көнлек яисә сәгатьлек ставка күләмендә түләнә;

ял көнендә яки эшләми торган бәйрәм көнендә эшләгән хезмәткәр теләге буенча аңа икенче ял көне бирелергә мөмкин. Бу очракта, эш көне булмаган бәйрәм көне яки ял көне өчен бер мәртәбә түләнә, ә ял иткән көн өчен түләнми;

зааралы һәм (яисә) куркының хезмәт шартлары булган эшләрдә эшләүче хезмәткәрләргә хезмәт өчен түләү, нормаль хезмәт шартлары булган эшләрнең төрле төрләре өчен билгеләнгән хезмәт хакы ставкалары окладлары (вазыйфаи окладлары) белән чагыштырганда, кимендә 0,04 база оклады күләмендә хезмәт шартларын махсус бәяләү нигезендә югарырак күләмдә билгеләнә;

югары хезмәт хакы эшнең беренче ике сәгатендә - бер ярым күләмдә, аннан соңғы сәгатьләр өчен икеләтә күләмдә башкарыла;

һөнәрләрне (вазыйфалар) берләштергәндә, хезмәт курсетү зоналарын кинәйткәндә, эш күләмен артыгранда яисә хезмәт килешүе белән билгеләнгән эштән азат ителмичә, вакытлыча булмаган хезмәткәрнен вазыйфаларын башкарганда, хезмәткәргә өстәмә түләү ясалы. Өстәмә түләү күләме, өстәмә эш күләмен исәпкә алып, хезмәт шартнамәсе яклары килешүе буенча билгеләнә.

Арча муниципаль районының
муниципаль мәдәният учреждениеләре
житәкчеләре, белгечләре һәм хезмәткәрләре
гомумтармак вазыйфалары һөнәри
квалификация төркеме хезмәткәрләренең
хезмәте өчен түләү шартлары турында
нигезләмәгә күшүмтә

Булганы өчен стимуллаштыру характерындагы түләүләр бирелә торган

Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Совет

Социалистик Республикалар Союзы, Совет

**Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш һәм автономияле
республикаларның мактаулы исемнәр, дәүләт бүләкләре исемлеге**

№ т/б	Мактау исеме, дәүләт бүләге атамасы
1	2
1. Россия Федерациисенең мактаулы исемнәре	
1.1.	Россия Федерациисенең халык артисты
1.2.	Россия Федерациисенең халык рәссамы
1.3.	Россия Федерациисенең Атказанган агрономы
1.4.	Россия Федерациисенең Атказанган артисты
1.5.	Россия Федерациисенең Атказанган архитекторы
1.6.	Россия Федерациисенең Атказанган ветеринария табибы
1.7.	Россия Федерациисенең Атказанган табибы
1.8.	Россия Федерациисенең Атказанган геологы
1.9.	Россия Федерациисенең Атказанган сәнгать эшлеклесе
1.10.	Россия Федерациисенең Атказанган фән эшлеклесе
1.11.	Россия Федерациисенең Атказанган жир төзүчесе
1.12.	Россия Федерациисенең Атказанган зоотехники
1.13.	Россия Федерациисенең Атказанган уйлап табучысы
1.14.	Россия Федерациисенең Атказанган конструкторы
1.15.	Россия Федерациисенең Атказанган урманчысы
1.16.	Россия Федерациисенең Атказанган производствога өйрәту осталы
1.17.	Россия Федерациисенең Атказанган машина төзүчесе
1.18.	Россия Федерациисенең Атказанган мелиораторы
1.19.	Россия Федерациисенең Атказанган металлургы
1.20.	Россия Федерациисенең Атказанган метеорологы
1.21.	Россия Федерациисенең Атказанган метрологы
1.22.	Россия Федерациисенең Атказанган авыл хужалығы механизаторы
1.23.	Россия Федерациисенең Атказанган пилоты
1.24.	Россия Федерациисенең Атказанган халыкка қөңүреш хезмәте күрсәту хезмәткәре
1.25.	Россия Федерациисенең Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
1.26.	Россия Федерациисенең Атказанган геодезия һәм картография хезмәткәре
1.27.	Россия Федерациисе Атказанган дипломатик хезмәт хезмәткәре
1.28.	Россия Федерациисенең Атказанган торак-коммуналь хужалык хезмәткәре
1.29.	Россия Федерациисенең Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
1.30.	Россия Федерациисенең Атказанган мәдәният хезмәткәре
1.31.	Россия Федерациисенең Атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
1.32.	Россия Федерациисенең Атказанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре

1	2
1.33.	Россия Федерациясенең Атказанган азық-төлек индустриясе хезмәткәре
1.34.	Россия Федерациясенең Атказанган балык хужалығы хезмәткәре
1.35.	Россия Федерациясенең Атказанган элементә хезмәткәре
1.36.	Россия Федерациясенең Атказанган авыл хужалығы хезмәткәре
1.37.	Россия Федерациясенең Атказанган халқын социаль ялау хезмәткәре
1.38.	Россия Федерациясенең Атказанган текстиль һәм жиңел сәнәгать хезмәткәре
1.39.	Россия Федерациясенең Атказанган сәүдә хезмәткәре
1.40.	Россия Федерациясенең Атказанган транспорт хезмәткәре
1.41.	Россия Федерациясенең Атказанган физик культура хезмәткәре
1.42.	Россия Федерациясенең Атказанган рационализаторы
1.43.	Россия Федерациясенең Атказанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
1.44.	Россия Федерациясенең Атказанган коткаруучысы
1.45.	Россия Федерациясенең Атказанган төзүчесе
1.46.	Россия Федерациясенең Атказанган уқытуучысы
1.47.	Россия Федерациясенең Атказанган химигы
1.48.	Россия Федерациясенең Атказанган рәссамы
1.49.	Россия Федерациясенең Атказанган шахтеры
1.50.	Россия Федерациясенең Атказанган штурманы
1.51.	Россия Федерациясенең Атказанган штурман-сынаучысы
1.52.	Россия Федерациясенең Атказанган экологы
1.53.	Россия Федерациясенең Атказанган икътисадчысы
1.54.	Россия Федерациясенең Атказанган энергетигы
1.55.	Россия Федерациясенең Атказанган юристы
2. Татарстан Республикасы мактаулы исемнәре, дәүләт бүләкләре	
2.1.	Татарстан Республикасының халык артисты
2.2.	Татарстан Республикасы халык язучысы
2.3.	Татарстан Республикасының халык шагыйре
2.4.	Татарстан Республикасы халык уқытуучысы
2.5.	Татарстан Республикасының халык рәссамы
2.6.	Татарстан Республикасы Атказанган агрономы
2.7.	Татарстан Республикасының Атказанган артисты
2.8.	Татарстан Республикасының Атказанган архитекторы
2.9.	Татарстан Республикасының Атказанган ветеринария табибы
2.10.	Татарстан Республикасының Атказанган табибы
2.11.	Татарстан Республикасының Атказанган геологы
2.12.	Татарстан Республикасының Атказанган сәнгать эшлеклесе
2.13.	Татарстан Республикасының Атказанган фән эшлеклесе
2.14.	Татарстан Республикасының Атказанган терлекчесе
2.15.	Татарстан Республикасының Атказанган жиртәзәре
2.16.	Татарстан Республикасының Атказанган зоотехниги
2.17.	Татарстан Республикасының Атказанган үйлап табучысы
2.18.	Татарстан Республикасының Атказанган урманчысы
2.19.	Татарстан Республикасының Атказанган машина төзүчесе
2.20.	Татарстан Республикасының Атказанган мелиораторы
2.21.	Татарстан Республикасының Атказанган авыл хужалығы механизаторы
2.22.	Татарстан Республикасының Атказанган нефтьчесе
2.23.	Татарстан Республикасының Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
2.24.	Татарстан Республикасының Атказанган торак-коммуналь хужалык хезмәткәре
2.25.	Татарстан Республикасының Атказанган мәденият хезмәткәре

1	2
2.26.	Татарстан Республикасының Аткапанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
2.27.	Татарстан Республикасының Аткапанган жиңел сәнәгать хезмәткәре
2.28.	Татарстан Республикасының Аткапанган азық-төлек сәнәгате хезмәткәре
2.29.	Татарстан Республикасының Аткапанган элемә хезмәткәре
2.30.	Татарстан Республикасының Аткапанган авыл хужалығы хезмәткәре
2.31.	Татарстан Республикасының Аткапанган халыкны социаль яклай хезмәткәре
2.32.	Татарстан Республикасының Аткапанган халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсе хезмәткәре
2.33.	Татарстан Республикасының Аткапанган транспорт хезмәткәре
2.34.	Татарстан Республикасының Аткапанган физик культура хезмәткәре
2.35.	Татарстан Республикасының Аткапанган рационализаторы
2.36.	Татарстан Республикасының Аткапанган эчке эшләр органнары хезмәткәре
2.37.	Татарстан Республикасының Аткапанган коткаручысы
2.38.	Татарстан Республикасының Аткапанган төзучесе
2.39.	Татарстан Республикасы Аткапанган уқытуучысы
2.40.	Татарстан Республикасы Аткапанган химигы
2.41.	Татарстан Республикасының Аткапанган экологы
2.42.	Татарстан Республикасының Аткапанган икътисадчысы
2.43.	Татарстан Республикасының Аткапанган энергетиги
2.44.	Татарстан Республикасының Аткапанган юристы
3. Совет Социалистик Республикалар Союзының мактаулы исемнәре	
3.1.	СССРның халык артисты
3.2.	СССРның халык рәссамы
3.3.	СССРның халык архитекторы
3.4.	СССРның аткапанган оччы-сынаучысы
3.5.	СССРның Аткапанган штурман-сынаучысы
3.6.	СССРның халык табибы
3.7.	СССРның халык уқытуучысы
3.8.	СССРның Аткапанган спорт осталы
3.9.	СССРның Аткапанган тренеры
3.10.	СССРның Аткапанган уйлап табучысы
3.11.	СССРның Аткапанган авыл хужалығы хезмәткәре
3.12.	СССРның Аткапанган сәнәгать хезмәткәре
3.13.	СССРның Аткапанган төзучесе
3.14.	СССРның Аткапанган транспорт хезмәткәре
3.15.	СССРның Аткапанган элемә хезмәткәре
3.16.	СССР Кораллы Көчләренең Аткапанган белгече
4. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы союздаш республикаларның мактаулы исемнәре	
4.1.	Аткапанган сәнәгать хезмәткәре
4.2.	Аткапанган энергетик
4.3.	Аткапанган нефтьче
4.4.	Нефть осталы
4.5.	Аткапанган газ сәнәгате хезмәткәре
4.6.	Аткапанган нефть һәм газ сәнәгате хезмәткәре
4.7.	Аткапанган шахтер
4.8.	Аткапанган химик
4.9.	Аткапанган машина төзүче
4.10.	Аткапанган урман сәнәгате хезмәткәре

1	2
4.11.	Азық-төлек индустриясенең атказанган хезмәткәре
4.12.	Атказанган балык хүжалығы хезмәткәре
4.13.	Атказанган балыкчы
4.14.	Атказанган балыкчы
4.15.	Атказанган полиграфист
4.16.	Атказанган авыл хүжалығы хезмәткәре
4.17.	Атказанган игенчелек мастери
4.18.	Атказанган агроном
4.19.	Атказанган авыл хүжалығы инженеры
4.20.	Атказанган зоотехник
4.21.	Атказанган терлекчелек хезмәткәре
4.22.	Атказанган терлекче
4.23.	Атказанган терлекчелек мастери
4.24.	Терлекчелек остасы
4.25.	Атказанган жир төзүче
4.26.	Атказанган авыл хүжалығы механизаторы
4.27.	Атказанган механизатор
4.28.	Игенне машина белән урып-жыю остасы
4.29.	Атказанган ирригатор
4.30.	Атказанган мелиоратор
4.31.	Атказанган гидротехник
4.32.	Атказанган ветеринария табибы
4.33.	Атказанган урманчы
4.34.	Табигатьне саклауның атказанган хезмәткәре
4.35.	Атказанган транспорт хезмәткәре
4.36.	Атказанган автотранспорт хезмәткәре
4.37.	Атказанган элемәчче
4.38.	Атказанган элемә хезмәткәре
4.39.	Атказанган төзүче
4.40.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
4.41.	Атказанган сәүдә хезмәткәре
4.42.	Атказанган сәүдә һәм көнкүреш хезмәте курсату хезмәткәре
4.43.	Атказанган халыкка көнкүреш хезмәте курсату хезмәткәре
4.44.	Атказанган көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.45.	Атказанган коммуналь хүжалық хезмәткәре
4.46.	Атказанган торак-коммуналь хүжалық хезмәткәре
4.47.	Атказанган халыкка коммуналь һәм көнкүреш хезмәте курсату хезмәткәре
4.48.	Атказанган коммуналь-көнкүреш хезмәте хезмәткәре
4.49.	Халык табибы
4.50.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
4.51.	Атказанган табиб
4.52.	Атказанган провизор
4.53.	Атказанган фармацевт
4.54.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
4.55.	Атказанган спорт эшлеклесе
4.56.	Атказанган физик культура эшлеклесе
4.57.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
4.58.	Атказанган тренер
4.59.	Атказанган социаль тәэмин итү хезмәткәре

1	2
4.60.	Атказанган мэктэп укытучысы
4.61.	Атказанган укытучы
4.62.	Атказанган һөнәри-техник белем бири укытучысы
4.63.	Атказанган һөнәри-техник белем бири остасы
4.64.	Атказанган һөнәри-техник белем бири хезмэткäre
4.65.	Атказанган укытучы
4.66.	Атказанган югары мэктэп хезмэткäre
4.67.	Атказанган халык мәгарифе хезмэткäre
4.68.	Атказанган югары мэктэп эшлеклесе
4.69.	Атказанган пропагандачы
4.70.	Халык артисты
4.71.	Атказанган артист
4.72.	Атказанган сәнгать эшлеклесе
4.73.	Халык рәссамы
4.74.	Атказанган рәссам
4.75.	Халык язучысы
4.76.	Атказанган язучы
4.77.	Халык шагыйре
4.78.	Халык жырчысы
4.79.	Халык акыны
4.80.	Атказанган журналист
4.81.	Атказанган мәденият эшлеклесе
4.82.	Атказанган мәдени-агарту эше хезмэткäre
4.83.	Атказанган мәденият хезмэткäre
4.84.	Атказанган архитектор
4.85.	Атказанган китапханәче
4.86.	Атказанган ковровища
4.87.	Гамәли сәнгать остасы
4.88.	Атказанган халык ижаты остасы
4.89.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
4.90.	Атказанган фән эшлеклесе
4.91.	Атказанган геолог
4.92.	Атказанган геолог-разведчик
4.93.	Атказанган геология хезмэткäre
4.94.	Атказанган геология хезмәте хезмэткäre
4.95.	Атказанган геодезия һәм картография хезмэткäre
4.96.	Атказанган юрист
4.97.	Атказанган инженер
4.98.	Атказанган уйлап табучы
4.99.	Атказанган рационализатор
4.100.	Атказанган мастер
4.101.	Атказанган икътисадчы
4.102.	Атказанган хисапчы
4.103.	Атказанган осталз (эшләүче, эшче) яшьләр
5. Совет Социалистик Республикалар Союзы составындагы автономияле республикаларның мактаулы исемнәре	
5.1.	Атказанган сәнәгать хезмэткäre
5.2.	Атказанган химик

1	2
5.3.	Атказанган машина төзүче
5.4.	Атказанган целлюлоза-көгазь һәм агач эшкәртү сәнәгате хезмәткәре
5.5.	Атказанган урман сәнәгате хезмәткәре
5.6.	Атказанган медицина сәнәгате хезмәткәре
5.7.	Атказанган медицина хезмәткәре
5.8.	Атказанган авыл хужалығы хезмәткәре
5.9.	Атказанган агроном
5.10.	Атказанган кырчы
5.11.	Атказанган зоотехник
5.12.	Атказанган терлекче
5.13.	Атказанган жир төзүче
5.14.	Атказанган авыл хужалығы механизаторы
5.15.	Атказанган механизатор
5.16.	Игенне машина белән урып-жыю остасы
5.17.	Атказанган мелиоратор
5.18.	Атказанган ветеринария табибы
5.19.	Атказанган урманчы
5.20.	Атказанган транспорт хезмәткәре
5.21.	Атказанган шофер
5.22.	Атказанган машина йөртүчесе
5.23.	Атказанган элемтәче
5.24.	Атказанган элемтә хезмәткәре
5.25.	Атказанган төзүче
5.26.	Атказанган сәүдә һәм жәмәгать туклануы хезмәткәре
5.27.	Атказанган сәүдә хезмәткәре
5.28.	Атказанган халыкка қөнкүреш хезмәтә курсату хезмәткәре
5.29.	Атказанган қөнкүреш хезмәтә хезмәткәре
5.30.	Атказанган торак-коммуналь хужалык хезмәткәре
5.31.	Атказанган сәламәтлек саклау хезмәткәре
5.32.	Атказанган табиб
5.33.	Атказанган провизор
5.34.	Атказанган физкультура һәм спорт эшлеклесе
5.35.	Атказанган физик культура һәм спорт хезмәткәре
5.36.	Атказанган мәктәп эшлеклесе
5.37.	Атказанган мәктәп укытучысы
5.38.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү укытучысы
5.39.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү остасы
5.40.	Атказанган һөнәри-техник белем бирү хезмәткәре
5.41.	Атказанган югары мәктәп хезмәткәре
5.42.	Халык артисты
5.43.	Атказанган артист
5.44.	Атказанган сәнгат әшлеклесе
5.45.	Халык рәссамы
5.46.	Атказанган рәссам
5.47.	Халык язучысы
5.48.	Атказанган язучы
5.49.	Халык шагыйре
5.50.	Атказанган журналист
5.51.	Атказанган мәденият хезмәткәре

1	2
5.52.	Атказанган китапханәче
5.53.	Атказанган фән һәм мәдәният эшлеклесе
5.54.	Атказанган фән һәм техника эшлеклесе
5.55.	Атказанган фән эшлеклесе
5.56.	Атказанган геолог
5.57.	Атказанган юрист
5.58.	Атказанган милиция хезмәткәре
5.59.	Атказанган техник
5.60.	Атказанган инженер
5.61.	Атказанган уйлап табучы
5.62.	Атказанган рационализатор
5.63.	Атказанган икътисадчы
5.64.	Атказанган хисапчы
5.65.	Атказанган халық хужалығы хезмәткәре
5.66.	Атказанган рационализатор һәм уйлап табучы